

RINDALSHOLT PER-ARNE

ERLEND S V 21
OSLO 6

Returadresse:
Norsk Sjakkblad,
Boks 9149 Vaterland,
OSLO 1.

PRÅ 1 AB Bates

Frank og Alf: - "ingen drikk kan erstatte melk"!

Frank og Alf Hansen - gullguttene i roing - vet hvor viktig det er å bygge formen på et sunt kosthold. Med melk til brødmåltidene utnyttes proteinet i brødet bedre. Melk inneholder dessuten viktige stoffer som vitaminer, kalsium og andre mineraler. Melk er ett av våre mest allsidige sammensatte produkter. Dette er spesielt viktig for enhver idrettsmann som vil holde formen og trene mot nye mål.

Bare naturen kan lage melk.

NORSK SJAKKBLAD

Nr. 2 mars 1980

Norges Sjakkforbunds Ungdom (NSFU) settes i fokus. Ungdomskonsulenten i Vest-Agder, Leif Bjornes (t.h.), får representere de mange som gjør en god jobb på lokalplanet. Organisasjonens formann, Widar Fossum (t.v.) møter vi i et lengre intervju inne i bladet.

NORSK SJAKKBLAD

Boks 9149 Vaterland Oslo I

Tlf. (02) 20 29 33

Redaktør:

Henning Wadd Hermansen

I redaksjonen:

Øystein Brekke

Tor Arne Hauge

Knut Jøran Helmers IM

Svein G. Myreng

Petter Stigar

Dag H. Sødtholt

Medarbeidere:

Ragnar Hoen

Svein Johannessen IM

Svein Harald Johnsen

Raymond D. Keene GM

Johs. R. Kjekken

Per Ofstad

Svein Rishovd

Morten Tefre

Øystein Sande

Nils G. G. van Dijk

Medlemsblad for Norges Sjakkforbund.

Abonnementspris for ikke medlemmer: kr.50 pr. år. Innbetales til NSF.

Trykt hos Reprografisk Industri a/s, Oslo.

Norges Sjakkforbund

Boks 9149 Vaterland Oslo I

Tlf. 02/20 29 33

Postgiro: 5 12 47 48

Bankgiro: 7050.20.02595

President: Magnus Monsen

Mølledal 18, 4300 Sandnes

Tlf. 045/79414 (j), 62836 (p)

Medlemsskap i NSF inkluderer Norsk Sjakklblad fritt tilsendt.

NSFU

Norges Sjakkforbunds Ungdom har til nå vært nesten en ren skolesjakkorganisasjon. Og den betydelige statsstøtte organisasjonen mottar er øremerket ungdomsarbeid. NSFU får midler for å gi norsk ungdom et fritidstilbud.

Så er spørsmålet: Kan organisasjonen bruke penger på å gi de unge et tilbud om å konkurrere, hevde seg og derigjennom bidra til å høyne det generelle sjakknivå i Norge? Svaret må - i alle fall sett fra sjakkfolkets side - være et klart ja. Et fritidstilbud er ikke meningsfylt før det innbefatter stadig nye utfordringer, krav til egeninnsats og tilfredsstillelsen av å merke beherskelse og fremgang.

Hittil har NSFU ikke hatt kapasitet til annet enn ungdomsarbeid på grunnplanen. De som skriker etter NSFU-innskudd i turneringer o.l. har stort sett ropt forgjeves. Grunnen er ikke manglende vilje fra tillitsmennene i vår ungdomsorganisasjon, men erkjennelsen av at vi først må ha en organisatorisk plattform. Når NSFU står på egne, sterke ben - såvel innad som utad - blir det også lettere for de unge medlemmer å satse på sjakk som idrettsgren.

hwh

INNHold

Intervju med Widar Fossum.....	3
Mønsterkretsen i NSFU.....	5
Har han resepten?.....	6
Junioroppmannen.....	9
Ditt trekk v/Per Ofstad.....	10
Almuen spør - Elo-Per svarer.....	11
EM for lag v/Øystein Brekke.....	12
Moderne Benoni v/Raymond Keene.....	14
Parti fra Skien v/Petter Stigar.....	15
NM lag og Østlandsserien.....	19
Turneringssjefen har ordet.....	23
Innbydelse til NM i Oslo.....	24
Litteratur.....	27
Åpne franske studentmesterskapet.....	29
Kommunikasjon.....	30
Presidentens hjørne.....	38
Saksespalten.....	38
Åpningsoversikt NSB 1979.....	41
Debatt.....	42
Sjakk-kryssord v/Roar Hollås.....	44
Norges Grand Prix.....	45
Det åpne Tromsømesterskap.....	52
Reglementsutvalget.....	53
Julekonkurransen v/Tor Arne Hauge....	53
Turneringsinformasjon v/D.Sødtholt... 54	

Redaksjonen avsluttet fredag 14. mars.

Fra 13.767 til 3.775 medlemmer

Krise i NSFU, formann Fossum?

Medlemstallet i Norges Sjakkforbunds Ungdom har i flere år vært et trumfkort for sjakkens fanebærere her i landet. Rundt 12-13000 har det betryggende tall ligget, en imponerende medlemsstokk som har bevist at sjakk er blant de aller mest populære fritidsbeskjeftigelser blant ungdommen. Følgelig var det med blandede følelser vi mottok NSFUs medlemstall for 1978 (oppgavene ligger et år på etterskudd), nemlig 3775.

- Hva skal dette bety, formann i NSFU Widar Fossum?

- Medlemskriteriene er endret. Mens vi tidligere oppga antall medlemmer etter oppslutning i lokale lag, er det nå et krav at medlemmene må betale kontingent til hovedorganisasjonen.

- Og NSFU har i underkant av 4000 betalende medlemmer?

- Dette er det faktiske tall for 1978, registrering og innbetaling går dessverre sent. Dog må vi legge til at tallet for 1979 ser ut til å bli i overkant av 6000.

Elendig organisering

- Allikevel er det en voldsom avskalling i forhold til 1977-tallet?

- Ja, og det er selvsagt bare å beklage at maskineriet med registrering av medlemmer går dårlig. Etter min mening avspeiler dette en elendig organisering på lokalplanet i norsk sjakk. Hvis Norges Sjakkforbund hadde vært en skikkelig organisasjon ville det også vært lettere å drive ungdomsarbeid. Slik det nå er mangler grunnlaget, og dette er det største problemet for oss idag. At det finnes 13000 ungdommer i organisert sjakkvirksomhet tviler jeg ikke på, men oppslutningen om NSFU henger noe etter.

- Det klages om byråkratisering og overadministrasjon i forbindelse med NSFU?

- Når jeg går inn for NSFU som egen organisasjon er det utelukkende av økonomiske hensyn. Staten prioriterer ungdomsarbeid og forlanger en viss garanti for at midlene virkelig går til dette. Så må vi enten følge spillereglene eller klare oss på egen hånd.

Morten Tefre

- Medlemsskap i NSFU koster ikke all verden?

- Prisen er kr 1,- pr. snute. Denne symbolske sum er satt inntil videre, og årsaken er igjen det slette organisasjonsapparat. Først må det hele bygges opp, deretter kan vi fungere, vokse og bli sterke.

- Hva får man igjen for medlemsskapet?

- Først og fremst et forbund, en sammenlutning. Gryende aktivitet har ofte stagnert på grunn av manglende tilførsel av næring. Styret og administrasjonen skal være en kontaktskaper, inspirere og yte hjelp til den lokale tillitsmann. I tillegg kommer de konkrete tilbud: Billig og godt instruksjonsmaterieell, premier, spredning av informasjon, turneringer, kurs.

Mindre penger

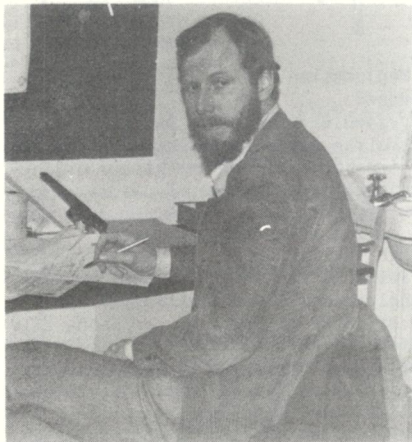
- Færre medlemmer betyr redusert støtte fra STUI. Går vi mot en ny likviditetskrise i norsk sjakk?

- For driftsåret 1979/80 mottok vi i overkant av 280.000 alt i alt. For året 80/81 har vi allerede fått 100.000 i administrasjonsbidrag. Summen til lederkurs bør bli minst den samme som sist, det vil si 30.000, mens posten "bevegelig grunnstønnd" - som beregnes etter medlemstall - uheldig vil gå ned. Totalt bør det bli ca. 200.000 kr. Noen krise synes jeg ikke vi kan tale

om. Vi må innskrenke noe, og håpe at medlemsvervingen tar seg opp.
- Hvor kan vi spare inn 80.000 i forhold til årets budsjett?

- Turneringsaktiviteten bør primært skjøttes av krets og klubber. Sentralstyret har andre oppgaver. Reise-støtten må kuttes ned og vi må se mer nøkternt på bevilgningene. Budsjettet for 79/80 er relativt romslig og det kan strammes inn på flere poster. Muligens må vi revurdere utgivelsen av vårt medlemsblad "Førsteraden".
- Men Førsteraden er da NSFUs hovedtilbud til det jevne medlem?

- Ja, men redigering, trykking og utsendelse koster mer enn folk fleste aner. Kanskje vil det lønne seg å slå det sammen med Norsk Sjakkblad, slik at også NSFU-medlemmer får NSB inkludert særstoff. En økning av NSB-opp-laget vil ikke være økonomisk uoverkommelig, men her må finregning til.

Administrasjon

- Nesten halvparten av NSFU-budsjettet går ut til lønninger. Er ordningen med heltidsansatte - en administrasjonssekretær for NSFU + en kontorleder for NSF/NSFU - en lykkelig løsning?

- Ordningen har dessverre ikke fungert helt tilfredsstillende. Om det kommer av personene vi har ansatt eller stillingstypene, vet vi ikke. Kan hende har kommunikasjonen mellom de ansatte vært for dårlig.

- Løsningen med en generalsekretær ble hyppig lansert sist sommer?

- Generalsekretær er bare en tittel,

en betegnelse. Problemet er å finne en person som er interessert i norsk sjakk og en dyktig administrator.
- Kan ett menneske løse de oppgaver som idag er delt på to?

- Muligens. I og med at Bo Olsson har varslet at han fratrer til sommeren, skaper dette en situasjon jeg finner ideell. Det nye styret kan dermed fritt finne frem til den fremtidige administrasjonsordning det finner ønskelig. Om man klarer seg med én heltidsansatt pluss enkelte korttidsengasjementer vil man også spare penger.

- Onde tunger vil påstå at NSFU får statsstøtte, og bruker opp brorparten til å føre regnskap over støtten?

- Mary Kligen brukte ca ½ år på å rydde opp i gammelt rot, spesielt med NSF's regnskap. Jeg har inntrykk av at hun har gjort en veldig god jobb. Hun har nå etterhvert blitt kjent med kontoret og norsk sjakkkliv generelt. Årsaken til at det tok tid skyldes manglende informasjon. Kontorlederjobben - i en eller annen form - er nødvendig.

Styret

- Er du fornøyd med styrets innsats?

- Styret i NSFU fungerer dårlig. Ikke sammenlignet med tidligere styre, men med en ideell målsetting. Vår 2-års plan med utbygging av organisasjonen har gått altfor dårlig. En del av "skylden" må jeg ta på min egen kappe. Jeg har ikke jobbet så mye som jeg burde.

- Dette høstes dystert ut?

- Det finnes mange lyspunkter. Flere av våre ungdomskonsulenter gjør et stort, uegennyttig arbeid. Vi er på god vei til å overvinne noen av problemene med forståelse for ungdomsarbeidet på grasrota. Den negative stemning som ble skapt ut fra Ivar Brede Lies mistenkeliggjøring av våre motiver er heldigvis på retur. De fleste godtar nå vår organisasjonsstruktur som nødvendig av hensyn til støtteordningene.

Juniorsjakk

- Nå har NSFU overtatt all juniorvirksomhet. Men har organisasjonen - ut fra dette du sier om treghet i styre og administrasjon - kapasitet til å drive juniorsjakken fremover?

- At NSFU nå - som en prøveordning - tar over juniorvirksomheten, er helt

naturlig. Etterhvert som man forhåpentlig får kretsorganisasjonene til å fungere, vil dette bety en enorm avlastning for styret. Hovedmålsettingen er å få alle skolesjakkspillere over i klubbene og inn som medlemmer i NSF. På lengre sikt kan NSF utmerket godt oppfylle kravene til å defineres som ungdomsorganisasjon. Dersom minst 75% av medlemmene er under 30 år - et langt fra urealistisk tall - vil kravene være oppfylt.

- Slik at NSFU etterhvert kan innlemmes igjen i Norges Sjakkforbund?

- Ja!

- Inntil videre, - hva med junioreliteten?

- Vi har nedsatt en egen juniorkomité, med Fritz Brastein som formann og junioroppmann. Han er i full gang med sitt opplegg som øker tilbudet til våre beste juniorer.

- Vi hører av og til om klubber som er negative til juniorer, og som kvier seg for å ta imot disse?

- Klubber som er negative til juniorer er etter min mening døende. I min egen klubb - Oslo Schakselskap - har man tatt seg av de unge, gitt dem egne spilletider og undervisningstimer. Slik fungerer "OSS Ungdom" både som en realitet i seg selv, og som et uvurderlig tilskudd til moderklubben.

- Tar du gjenvalg til sommeren?

- Nei. Nå har jeg sittet sentralt i norsk sjakkadministrasjon siden 1969, og føler at det er på tide å kutte ut.
- Ifjor la valgkomiteen opp til et NSFU-styre spredd over "det ganske land". Er en slik løsning holdbar?

- Etter min mening er det uforutsigelig å legge styret utenfor Oslo, ettersom vårt kontor ligger her. NSF lider tydelig av at presidenten ikke bor i hovedstaden. Sentralstyret gjør en solid jobb, men kontakten styremedlemmene mellom er dårlig. Forøvrig er den viktigste forutsetning for styret at det samarbeides. Ildsjeler kan være vel og bra, men ikke hvis de utelukker erfaringer som tidligere tillitsmenn har gjort.

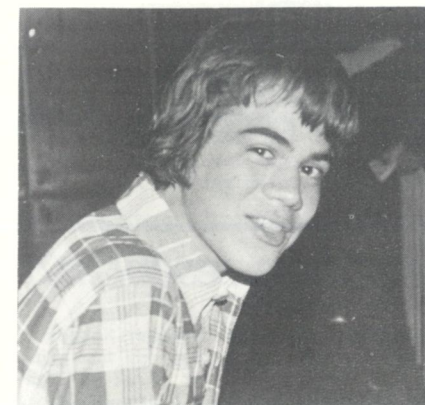
- Vil du trekke frem noen tillitsmenn i norsk sjakk som har gjort spesielt inntrykk?

- Trygve Waage, fordi han la slik vekt på det organisatoriske.

hwh

Mønsterkretsen

NSFU satser stort på kretsarbeid i sin organisasjonsmodell. Kretsen har de siste år vært et svakt og umyndiggjort ledd i norsk sjakk, til tross for at de er det opplagte bindeledd mellom grasrota og sentraladministrasjon. For å styrke arbeidet på kretsplan arbeides det i NSFU med et mønsteropplegg Hordaland Barne- og Ungdomssjakkrets er satt opp som forbilde, og de flittige sjeler i Bergen har da også fått sving på sakene de siste par år. Medlemstallet økte fra 100 i 1978 til 400 i 1979, og med den gode arbeidsånd og solide organisering som ligger til grunn, tror vi bestemt at fremgangen vil fortsette. Hvordan er så "mønsterkretsen" lagt opp?

José H. Polo, deltidsansatt sekretær i Hordaland Barne- og Ungdomssjakkrets, gjør en fremragende jobb for norsk sjakk!

Hemmeligheten er ganske enkel. Hordaland BUSK er et speilbilde av NSFU, sentralløst ført ned til og levede gjort på lokalt plan. Ingrediensene er: Et styre, en lønnet sekretær, et medlemsblad og en reiseinstruktør. Bakgrunn: Et solid arbeid med skolesjakken i Bergen, anført av Oluf Kavlie-Jørgensen, videreført av Gunnar Halvorsen og satt i system av Johnny Pettersen, Sistnevnte, som er fylkets ungdomskonsulent, har virket de siste to år. Med stor entusiasme videreførte han arbeidet i Bergen by, og senere har han - som en naturlig konsekvens - fått kontakter i hele Hordaland.

Munn-til-munn metoden praktiseres. Både Pettersen og hans nære medarbeider Asbjørn Nordanger har drevet oppsøkende virksomhet. Sistnevnte har fungert som ambulerende instruktør, oppsøkt skoler og gitt grobunn for nye klubber og lag.

Ildsjeler er naturligvis en nødvendighet, men HBUSK har også forstått at dagens samfunn stiller krav om profesjonell administrasjon. Og da medlemstallet og aktiviteten vokste, fikk man snart innpass hos de bevilgende myndigheter for å løse problemet. Første fase var anskaffelse av kontorlokale, sentralt plassert i Domkirkegaten 6a - midt i Bergen by. Junioren José H. Polo har her fast kontortid 2 timer tre ganger i uken. Som honorar får han det han tidligere tjente som avisbud. Polo gjør en stor jobb som sekretær, og kontoret er både et samlingssted og et utgangspunkt for ny virksomhet.

Naturligvis skal det mye arbeid til for å få endene til å møtes økonomisk. Men tillitsmennene i mønsterkretsen kan betro oss at startfasen er verst. Man måtte slite for å få maskineriet igang. Men her er i alle fall listen over pengeinnbringende foretak som er gjennomført eller planlagt:

1) Kretsen fikk 2000 kr i "almen kulturstøtte, som startbidrag.

2) En medlemsutlodning ga 1000 kroner i kassen. Lynlotterier, bl.a. 17.mai, gir en pen, liten inntekt.

3) Turneringer går med overskudd p.g.a. brassalg!

4) Kretsen har søkt om å få arrangere bingokvelder, og står på venteliste hos politiet.

5) Kulturstøtte fra fylket, basert på medlemstall og aktivitet, ga 5000 kroner i 1978.

6) Skoleseksjonen i kommunen gir reise- støtte til enkelte turneringer, eksempelvis NM for skolelag.

Skole- og juniorsjakken i Hordaland er naturlig nok på kraftig fremmarsj. Medlemsbladet "Hordasjakken" redigeres av tre av de ivrigste juniorene, Polo, Per Manne og Bjørn Asle Valde.

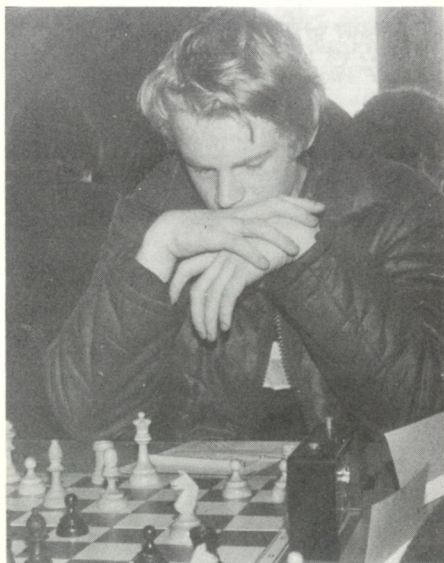
Hordaland Barne- og Ungdomssjakkrets er et bevis på at det nytter å bygge opp norsk sjakk. Tillitsmenn på kretsplan har mye å lære av Johnny Pettersen & co og man skal huske at det gir stor tilfredsstillelse når organiseringen begynner å gli, og støtten kommer i form av lokaler og penger fra det offentlige! Da er grunnmuren bygget og sjakklivet kan blomstre i trygge kår.

Har han resepten?

I en alder av 66 år forsøker Norges Sjakkforbund å bygge seg opp fra grunnen av. Visse ting tyder på at en organisasjon er i ferd med å dannes, den vakleворne bygning skal få en mur under seg.

En av norsk sjakks fremste muretere i dag er Sigmund Salamonsen. Han begynte nedefra med sjakk-kurs på Sevlund skole i sin hjembygd på Karmøy. Langsomt, men sikkert vokste interessen og kurset ble så populært at Salamonsen - etter noen hektiske måneder - så og si drev sjakk på heltid. I løpet av de siste 2-3 årene har Nord-Rogaland utviklet seg fra en sjakklig ørken, til noe nær det mest spennende og begivenhetsrike distrikt i Norge. Har Salamonsen resepten på et sesam-sesam for norsk sjakks utvikling?

Det virker så enkelt. Først skolesjakk, deretter klubbturnering og medlemskap i krets og forbund. Alt knyttet sammen med betydelig støtte til arrangementer, samt Karmøy kommunes kulturpris til Salamonsen i 1979. Og hele tiden oppføl-

Rune Gåsemyr, junior fra Avaldsnes og Haugesund Sjakklubbs beste spiller, er også et produkt av Salamonsens aktivitet.

KONGRESSER, FAGMØTER, SEMINARER

Spør oss når det gjelder:

- møtested
- innkvartering
- sekretariatsfunksjoner
- restauranttjenester
- reisebyråtjenester
- tolkeanlegg
- høytaleranlegg
- eventuelt annet

University of Oslo CONGRESS SERVICE

Boks 55, Blindern, Oslo 3

Også turister som ikke spiller sjakk er velkommen til oss med sine bankforretninger!

NORE SPAREBANK

3630 Rødberg. Tlf. (034) 41 144 - 41 265

Sjakk er gøy!

VI FØRER UTSTYRET

SKI BOKHANDEL A/S

Idrettsveien, 1400 Ski - Tlf. 87 21 84

TANUM BØKER-PAPIR OPPEGÅRD A/S

Sentrumsbygget, 1410 Kolbotn - Tlf. 80 20 91

ing i aviser, radio og nå også TV (innslag i Månedsrevyen i mars). Telefonen hos Salamonsen kimer ofte. Fra Avaldsnes, Torvastad og Skudeneshavn kommer det henvendelser. Skolestyrerne vil vite mer, og kan kanskje Salamonsen holde et lite kåseri i foreldrelaget? Snart spiller hele Karmøy sjakk. Og klubben i Haugesund er gjenopplivet. Alt i løpet av et par år, med spinkel start på Sevland skole. Og det siste, vellykkete arrangement på Karmøy var

HELMERS PÅ BESØK

Av Sigmund Salamonsen

Som formann i Sevland skoles Sjakkklubb, har jeg i lengre tid arbeidet med å få til et kurs, for de av våre spillere som har vist best treningsfremme og som på andre måter har fått klubben vår fremover.

Under jr.-VM i Skien sist sommer var jeg blant andre gjøremål også sjåfør for Helmers, og under kjøringen disku-

terte vi et slikt opplegg nærmere. Vi kom frem til en avtale. Selve kurset gikk over 24 timer, fordelt på 4 kvelder. De aller yngste 2 timer først, deretter de eldre og mest interesserte.

Helmers fikk de helt unge med seg. Forskjellige mattbilder ble vist på en måte som gjorde selv den mest passive interessert. De eldre fikk innføring i det edle spill som har gjort dem enda mer opptatt av sjakk, og fremfor alt større utbytte av spillet. Og Helmers fikk det travelt med å besvare alle spørsmål. Elevene spurte og grov om hvordan man bør legge opp et parti, om åpningssystemer, angrep, forsvar, blokkade av singelbonde osv.

24 timer er i minste laget for et slikt kurs, men klubben hadde likevel et enormt utbytte av det. Helmers er ingen kostbar mann, la det være sagt. Klubber med svak økonomi kan godt klare det samme som oss, f.eks. ved å ta kursavgift av deltagerne. Det er også mulig å søke om å få godkjent kurset som "FRITIDSKURS", da med støtte av Friundervisningen på klubbens hjemsted.

JUNIOROPPMANNEN

Skien-skjendisen Fritz Brastein er valgt til oppmann og formann for juniorkomiteen. Han er med andre ord mannen det satses på med hensyn til nivåheving i norsk juniorsjakk.

Foreløpig har han lansert et "Opplegg for juniorsjakken i Norge" i 11 punkter. Den store nytenkning må man lete godt etter i opplegget, men tatt i betraktning den korte virkeperioden han har bak seg, ser det hele sobert og ambisiøst ut. Fritz' store tese er: "Ingen bredde uten topp". Han går følgelig helhjertet inn for eliten, men forlanger også at juniorene selv underkaster seg et hardt treningsprogram. I et av sine 11 punkter skriver Brastein:

"Tilfeldighetene i norsk sjakk har vært skadelig for all organisert sjakk på juniorfronten. Alle må få sitt tilbud, men bare de som tar dette alvorlig og viser gode takter og god innsats vil bli tatt hånd om. Disse må få spesielle tilbud... Det sjakklike må legges om på et rent sportslig plan. Det må gå sport i

dette - å bli en god, meget god sjakkspiller. Skal vi i NSFU gi/satse på de unge, må vi "forlange" at de unge må satse betydelig mer enn nå er tilfelle på sjakk på mer internasjonal plan".

Styret i NSFU har bevilget oppmannen en månedlig sum på kr 1000 til reisevirksomhet. Planen er å aktivisere såvel tillitsmenn som spillere på krets- og klubbplan. Så gjenstår å se om Fritz Brastein får respons på sitt opplegg, og om nivået øker i takt med de gode tilbud han måtte få bragt til torgs.

hsh

Per Ofstad:

DITT TREKK

I en tid hvor sjakkens seriøsitet er kommet i bakgrunnen, og arenaen domineres av heseblesende popturneringer hvor Elo-poeng regnes ut med langt større presisjon enn spilllets egne varianter, er det behov for å anvende noe tid på å glede seg litt over sjakkens mangfoldighet. Denne spalten har derfor det siktemål å vise at det er en klar sammenheng mellom vakker sjakk og effektiv praktisk sjakk.

Per Ofstad

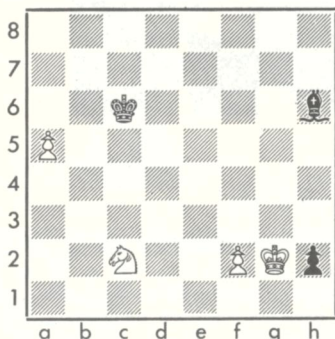
Spalten vil ta opp forskjellige temaer til behandling, temaer som vil ha stor betydning for den praktiske sjakkspiller.

Jeg tror ikke at det er mulig å bygge opp en brukbar spillestyrke uten å anvende mye tid på å studere spillet konsentrert i enerom. Det å trenge til bunns i stillingen er en kunst som ikke oppøves ved hurtigsjakk og variantpugg.

Jeg håper med denne spalte å gi et bidrag i denne retningen.

Objektivitet

DIAGRAM 1:

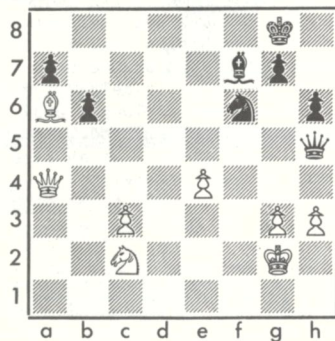
Hvit trekker og vinner (Reti 1922)

De fleste sjakkspillere synder mot kravet til objektivitet, det er for lett å konsentrere seg om sine egne muligheter og dermed undervurdere sin

motstanders muligheter.

Det er vanskelig å avsløre sin motstanders planer og finne de nødvendige mottiltak. Det er mye lettere å legge egne planer på egne premisser. Det å være i trekket gir vanligvis en mulighet til å forbedre sin stilling, men ikke alltid. Vi kjenner alle stillinger hvor det er katastrofalt å være i trekket. Slike trekkvangstillinger forekommer i forskjellige sluttspill. Studier som baserer seg på trekkvang er vanskelige å løse (særlig når en ikke vet at temaet er trekkvang), fordi en ikke har så lett for å se stillingen med motstanders øyne. Reti, en av sjakkhistoriens store spillere, har illustrert temaet trekkvang på en mesterlig måte i ovenstående studie.

DIAGRAM 2:

Kan sort ta bonden på e4? (Analyse)

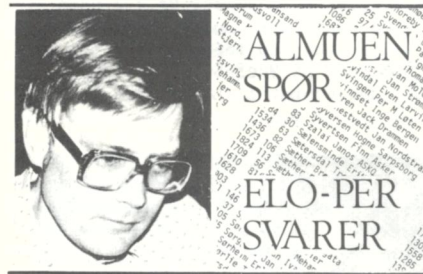
Til slutt skal jeg illustrere en annen vanlig svikt i objektiviteten. Vi "ser" en fin kombinasjon og har lett for å undervurdere motstanders muligheter, "dette har han ikke sett". Men er ikke "snedige" feller basert på at vi har en motkombinasjon i bakhånd? Enkelte ganger kan motkombinasjonene være særlig vakre, ideen i eksemplet i diagram 2 er tatt fra en analyse fra et av mine postsjakkpartier.

Spørsmålet er: Kan sort ta bonden på e4? Studer stillingen nøye før løsning - en konsulteres.

LØSNINGER "DITT TREKK":

DIAGRAM 1 (Reti): Hvit må hindre at sort tar den hvite a-bonde og ofrer løperen på f-bonden. Derfor: 1 Sc2-d4+ Kc6-d5 Sorts eneste mulighet, ellers faller h-bonden og a-bonden garderes. Hvordan skal hvit forbedre sin stilling? Nettopp, ved å la sort være i trekket: 2 Kg2-h1!! og hvit vinner.

DIAGRAM 2: Svaret er ja, sort kan ta bonden! 1 - Sf6xe4! 2 Da4xe4 Lf7-d5 3 La6-c4 redder tilsynelatende situasjonen, men 3 - Dh5-e2+!! og hvit vinner. Legg merke til de hvite offiserers plassering, alle er angrepet av den ugarderte sorte dronning.

Jeg er gjentagne ganger blitt oppfordret til å ta opp igjen spalten med spørsmål og svar om Elo-systemet og dets praktisering. Når spalten har ligget nede så lenge skyldes det mangel på spørrelyst blant leserne. Hva enten dette bunner i at alle har forstått alt eller at svarene har vært uforståelige tidligere - det mangler ikke på vilje å gjenoppta "spørrekassen".

Et brev fra Arnold Andreassen, Tromsø har gjort det mulig å få til en gjenopptagelse i dette nummer, og så er det opp til dere alle om det blir noen fortsettelse.

Andreassen har 3 spørsmål:

1) Har Elo-komiteen en minimumsgrense for hvor mange prosent som må ha elo-tall for at turneringen/klassen skal kunne rates? Mer konkret: Har det noen hensikt for en klubb å sende inn resultater for en klasse hvor f.eks. bare 2 av 12 spillere tidligere har deltatt i en ratet turnering?

2) At juniorer ikke skal ha gleden av juniorkoeffisient i mer enn 80 partier, - vil det si at juniorkoeffisienten opphører etter 110 ratete partier? Praktiseres dette?

3) Hva skjer med elo-tallet til spillere som er passive i flere år? Blir det lagret på ubestemt tid, eller strøket etter et bestemt antall år? Hvilket elo-tall vil Fischer ha om han vender tilbake - 0 eller 2785?

Arnold Andreassen

1) Elo-komiteen har ingen minimumsgrense for hvor mange prosent som skal ha elo-tall fra tidligere. I og for seg kan ETT tall være nok hvis det bare er "korrekt" og hvis spilleren med dette tall holder seg unna scoringsprosenten på 0 eller 100.

Som en tommelfingerregel vil jeg anbeføre at ca 1/3 bør ha tall i en "alle-mot-alle-turnering", og at det i en Monrad-turnering bør være ca. halvparten som tidligere er registrert.

Legg merke til at spillerne ikke nødvendigvis må ha stått på noen tidligere offentliggjort liste. Vi begynner etter hvert å få et betydelig antall spillere under 1000 poeng, og vi har mange passive. Vi regner en spiller som registrert med et brukbart tall hvis han eller hun har fått regnet 6 partier i løpet av de siste 5 år.

fortsettes side 22

Sovjet vant

- men ikke Karpov

Tekst og foto:
Vår utsendte medarbeider
ØYSTEIN BREKKE

1 Sovjet	-	4	4	5	6	5½	6	6	36½
2 Ungarn	4	-	5	4½	4½	4½	3½	3½	29
3 England	4	3	-	6	3½	3½	4	4	28½
4 Jugoslavia	3	3½	2	-	5	4½	5½	4½	28
5 Bulgaria	2	4	4½	3	-	3	6	5	27½
6 Tsjekkoslovakia	2½	3½	4½	3½	5	-	3	4	26
7 Israel	2	4½	4	2½	2	5	-	5	25
8 Sverige	2	4½	3½	3½	3	4	3	-	23½

Skara - en liten, gammel kulturby nordøst for Göteborg - var verdens sjakkentrum fra 18.-27. januar: Arena for finalen i det 7. EM for landslag, med bl.a. 42 stormestere. En uvant situasjon, men med 550.000 svenske kroner, en rommelig idrettshall og stor innsats gikk det bra.

Ingen kunne være i tvil om at Sovjet, sjakkens storebror, var ute etter revansje for sølvmedaljene i Buenos Aires-OL. Og de fikk den. Med 8-mannslag er det fremdeles soleklart hvem som er best. I mål ble det større poengdifferanse mellom Sovjet og Ungarn, som reddet 2.plassen, enn mellom Ungarn og Sverige, som endte sist.

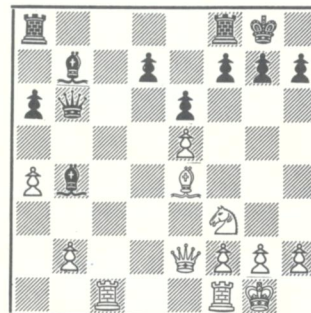
Hva krysstabellen ikke forteller, er at det russiske maskineriet nærmest ble rystet i starten. Både mot England og Ungarn måtte Sovjet redde seg til uavgjort 4-4. I åpningskampen mot de unge engelskmennene var det vill kamp og sensasjon i luften. Nunn tuktet Polugajevskij (se Keenes artikkel) og Miles serverte alle tiders frekkhet

mot Karpov. Vi har vært så heldige å få Miles til selv å kommentere dette enestående stykke sjakkhistorie. Hva ville Dr. Tarrasch sagt til en verdensmesters nederlag mot 1 - a6.....?

Hvit: Anatolij Karpov, Sovjet
Svart: Tony Miles, England

1 e4 a6
1 e4 Karpov er alltid på hjemmebane i velkjente teorivarianter, så det er best å unngå dem. For et par år siden fikk jeg en latterlig(?) idé om et allround-forsvar, men hadde ennå ikke funnet en passende motstander å forsøke det på. Nå, fant jeg ut, var en anledning så god som noen. 1 - a6! 2 d4 b5 på dette tidspunkt begynte tilskuerens latter å bli ubehagelig. 3 Sf3 3 a4! 4 Lb7 4 axb5?! Lxe4! 5 bxa6 Lb7! er godt for svart. 3 - Lb7 4 Ld3 Sf6 5 De2 e6 6 a4! Alternativet er 6 Lg5!?, 6 0-0 eller 6 Sbd2. 6 - c5! 7 dxc5 7 e5 c4 er uklart. Mulig er også 7 c3 c4! 8 Lc2 d5 med idéen b5-b4. 7 - Lxc5 8 Sbd2 b4 9 e5 Sd5 10 Se4 Le7 11 0-0?! Jeg ventet 11 Lg5. Da er 11 -

f6?! 12 exf6 gxf6? 13 Se5! og også 12 - Sxf6 fordelaktig for hvit. Uklart er derimot 11 - 0-0 12 Sd6 (12 h4!?) Lc6 med idéen f6 og minimal fordel til hvit (13 De4 f5). 11 - Sc6 12 Ld2 på 12 Lg5?! følger nå 12 - f6! 13 exf6 gxf6 fulgt av Dc7 og 0-0-0. 12 - Dc7 13 c4 bxc3 ep 14 Sxc3 Sxc3 15 Lxc3 Sb4! 16 Lxb4 Lxb4 17 Tacl Db6 18 Le4 Et alternativ er 18 Sg5! 19 Dh5 0-0 20 Tc4! med truselen Tg4 eller 18 - Le7 19 Dh5 (19 Sxh7?! g6 20 Sf6+ Lxf6 21 Lxf6 Dd4=+) Lxg5 20 Dxc5 0-0 med uklart spill. 18 - 0-0

Det er ingenting i veien med svarts stilling. Hvits følgende forsøk på å forsere begivenheten er forhatet. 19 Sg5 Ukorrekt er 19 Lxh7?! Kxh7 20 Sg5+ Kg6! 21 Dg4 f5 22 Dg3 Dd4!, men ikke 20 - Kh6? 21 Tc4 (med truselen Th4+) g6 22 Dg4!+- 19 - h6 20 Lh7?! Bedre er 20 Lxb7 Dxb7 21 De4 med likt spill. 20 - Kh8 21 Lb1 Le7 22 Se4 22 Dd3 g6 og svart står litt bedre. 22 - Tac8 23 Dd3?? Sannsynligvis en overseelse. Batteriet ser farlig ut, men får aldri tid til å komme i gang. 23 - Txc1 24 Txc1 Dxb2 25 Te1? på 25 Tc7 kan svart velge g6, Lc6 eller Tc8, i alle tilfeller med klar fordel. Og 25 Td1 g6 26 Dxd7? Td8 vinner svart direkte. 25 25 - Dxe5 26 Dxd7 Lb4 27 Te3 Dd5 Framtvinger et vunnet sluttspill. Resten er teknikk. 28 Dxd5 Lxd5 29 Sc3 Tc8 30 Se2 g5 31 h4 Kg7 32 hxg5 hxg5 33 Ld3 a5 34 Tg3 Kf6 35 Tg4 Ld6 36 Kf1 Le5 37 Ke1 Th8 38 f4 gxf4 39 Sxf4 Lc6 40 Se2 Th1+ 41 Kd2 Th2 43 g3 Lf3 43 Tg8 Tg2 44 Ke1 Lxe2 45 Lxe2 Tg3 46 Ta8 og nå forseglest jeg 46 - Lc7 men Karpov ga opp uten fortsatt spill. 0-1 (Kommentarer: Anthony J. Miles.)

Ingen dagligdags opplevelse for den oftest så suverene verdensmester. Men enten var Karpov rammet av en akutt

formsvikt i Skara, eller så var det dette partiet som ga ham en knekk. For verken mot Portisch, Andersson (på TV), Ermenkov eller Ljubojević ble det mer enn remis på han som i EM-finalen i Moskva 1977 tok fullt hus på 5 partier. Skara var i det hele tatt ikke verdensmesternes turnering. Talj tapte for Lars Karlsson, forøvrig fire remis-er, Petrosjan noterte fem remis på like mange forsøk. Samlet VM-score: 6½ av 15 - ingen gevinner!

Petro remiskonge? Neida, Adorjan fikk med SJU remis vist sin totalt manglende spilleinteresse foran kandidat-matchene.

De som tok Sovjets mange poeng fra 4. bord og nedover, var: Polugajevskij 4½ 4½/7, Geller 4/6, Balasjov 4/6, Romanisjin 4/6, Vaganjan 4½/6, Jusupov 3½/4 og Kasparov 5½/6(!).

Tittel-rør

Babylons forvirring hersker. Daan de Lange er utropt av enkelte til FIDE-mester, Arne V. Gulbrandsen likeså. Har Wibe et GM-napp? Har Hoen IM-inntegning? Avisene melder snart om det ene, snart det annet. I NSB nr. 3/80 vil vår utenrikseredaksjon, bestående av herr Øystein P Brekke, rydde opp. I en krystallklar avhandling vil han sette oss inn i tittelkravene og summere opp de norske tilstander på området.

I Oslo Schakselskap har et saklig debattmøte funnet sted om stagnasjonen i norsk toppsjakk. NSB følger opp. Problemisten er - ved en misforståelse - uteblitt denne gang. Men i nr. 3 vil Nils G.G. van Dijk være på plass igjen. I tillegg kommer en artikkel fra samme mann om "Dombrovskis-temaet".

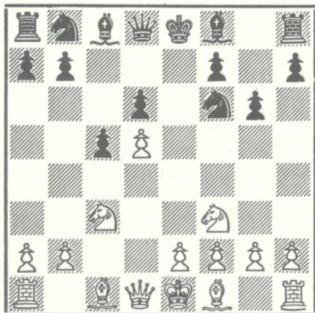
Laget som sørget for Sovjets 7. EM-gull. Nederst f.v. Efim Geller, Viktor Baturinskij (lagleder), Lev Polugajevskij, Rafael Vaganjan og Oleg Romansjin. I midten fra v. Jurij Raswanjev (sekundant), Harry Kasparov og Mikhail Talj. Bak f.v. Tigran Petrosjan, Artur Jusupov, lagets leger, Jurij Balasjov og Anatolij Karpov.

MODERNE BENONI og hva den kan føre til

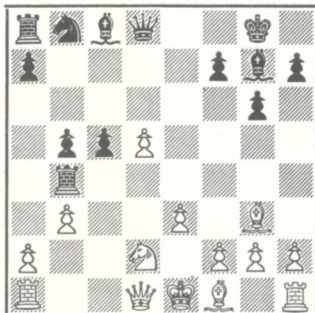
Av IGM Raymond Keene

Hvit: Lev Polugajevskij, Sovjet
Sort: John Nunn, England
Finalen i EM for lag, Skara 1980
1 d4 Sf6 2 Sf3 c5 3 d5 e6 4 c4 exd5 5
cxd5 d6 6 Sc3 g6

7 e4

Hovedvarianten, popularisert av Gligoric, Kortsjnoi, Najdorf, Donner m. fl. En annen viktig variant er den såkalte "Springer-runddansen" som først ble benyttet i partiet Nimzowitsch-Marshall, New York 1927. John Nunn høstet dårlig erfaring med denne varianten mot Petrosjan i Hastings for to år siden. Partiet gikk slik:
7 Sd2 Lg7 8 Sc4 0-0 9 Lg5 h6 10 Lf4 b6 10 - Se8 11 Dc1 Kh7 12 Sb5! eller 10 - Se8 11 Dc1 g5 12 Ld2 med planen h4 for å brette opp sorts kongefløy.
11 Lxd6 Te8 12 Lg3 Se4 13 Sxe4 Txe4 14 e3 b5 15 Sd2 Tb4 16 b3!

Her snappet Nunn feilaktig til seg kvaliteten:

16 - Lxa1?! 17 Dxa1 Dxd5 18 a3 Tg4 19

Le2 Sc6 20 Lf3 De6 21 Lxg4 Dxc4 22 0-0 Lb7 23 f3 De6 24 Se4 Td8 25 Sxc5 Dxe3+ 26 Lf2 De7 27 Tel Dc7 28 h4 h5 29 Se4 Se7 30 Sf6+ Kf8 31 b4 Lc8 32 Sxh5 gxh5 33 Dh8+ Sg8 34 Lc5+ Td6 35 De5 1 - 0 (Petrosjan - Nunn, Hastings 1977/78)

Før sitt parti mot Polugajevskij hadde imidlertid Nunn studert en mulig forbedring av ovenstående parti. Denne nyheten ble introdusert i partiet Chandler-Denman, Brighton 1979 og tilfører sort betydelige sjanser. Vi går inn fra diagramstillingen etter 16 b3!

16 - c4!?

Denmans TN. Et av poengene med dette bolde fremstøt er at dersom hvit slår to ganger på c4, skapes fluktfelter for sorts deplasserte tårn på b4. Chandler-Denman (Michael Daves International 1979) fortsatte:

17 a3?! Txb3! 18 Le2

Hvis 18 Sxb3 cxb3 19 Tb1 Lc3+ eller 19 - Da5+ fulgt av b3-b2 og fribonden er altfor god.

18 - Tb2 19 0-0 c3 20 Sf3 Lf5 21 Sd4

Le4 22 Tc1 Dxd5 23 Txc3 Sc6??

23 - Sd7 24 Te7 med uklar stilling.

24 Txc6 Da2 25 Lf3 Lxc6 26 Sxc6 Tf8 27

Ld5 Dxa3 28 Ld6! b4

Selvsagt ikke 28 - Dxd6 29 Lxf7+.

29 Lxf8 Kxf8 30 Df3 f5 31 Df4 Lc3 32 Dd6+ 1 - 0

En ulykksalig avslutning for debuten på 16 - c4!?, men likevel ingen grunn til å tvile på verdien av sorts åpningsvalg. Nunn var svært lysten på å prøve 16 - c4!? i sine egne partier.

7 - Lg7 8 Le2 0-0 9 0-0 Te8 10 Sd2 Sbd7

Dette er på mange måter et mer fleksibelt trekk enn 10 - Sa6 som har en tendens til å binde sorts strategi til fremdrift på dronningfløyen, f.eks. 10 - Sa6 11 f3 Sc7 12 a4 b6 13 Sc4 La6 14 Lg5 h6 15 Le3 Lxc4 16 Lxc4 a6 17 Dd2 Kh7 18 Tab1 som forbereder b2-b4 som en motmedisin til sorts planer. Selv om sort nå skulle klare å gjennomføre b6-b5 og c5-c4, er det opplagt at bøndene hans blir blokkert, hvorpå han står overfor hvits løperpar og bonde-

majoritet i sentrum.

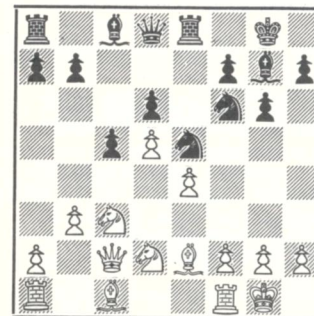
11 Dc2 Se5

De to mest betydelige, strategiske oppdagelser i denne varianten av Moderne Benoni i 1970-årene, har ligget i idékomplekset at sort kan oppnå spill på kongefløyen med enten ... Sh5 eller ... g5, eller endog en kombinasjon av begge disse trekk. At sort faktisk kan angripe på kongefløyen med slike trekk er en nyoppdagelse, ettersom den tradisjonelle Benoni-strategi (f.eks. med 10 - Sa6) har konsentrert seg om press i sentrum kombinert med fremrykking av bøndene på damefløyen. Det umiddelbare 11 - Sh5 er imidlertid ikke godt. Etter 12 Lxh5 gxh5 13 Sd1! Se5 14 a4 kan hvits dronningtårn

John Nunn (24), en fremstormende stormester, som dessuten er en utmerket problemkomponist og dosent i matematikk ved Oxford University.

utvikles via a3, og hans dronning-springer peiler seg inn på f5. I stedet for 13 Sd1! er 13 Sc4? Se5 14 Se3 Dh4 15 Ld2 Sg4 16 Sxg4 hxg4 17 Lf4 Df6 godt for sort (Spasskij - Fischer, 3dje matchparti Reykjavik '72) 12 b3

Nå er det best for sort å sette planen med g6-g5 ut i livet. F.eks.: 12 - g5 13 Lb2 g4 14 Tfel Sh5 15 Sd1 Sf4 16 Lb5 Tf8 17 Se3 Dg5 som i partiet Kort-sjnoi-Mecking, Augusta 1974. Et poeng med g6-g5 og g5-g4 er at bonden forhindrer hvit i å fange den sorte hest på h5. I partiet nevnt ovenfor fikk sort en utmerket stilling med sine aktive springere, og bare senere uhell gjorde at han tapte partiet. 12 - Sh5?! 13 Lxh5 gxh5 14 Lb2 Ld7 15 Tael Dh4 16 f4?

Bedre er 16 Te3 eller muligens 16 Sd1. 16 - Sg4 17 Sf3 Ld4+ 18 Kh1 Sf2+ 19 Txf2 Dxf2 20 Dc1 Lh3! 21 Tg1 Kf8 22 Sxd4 cxd4 23 f5?

23 Sd1 Lxg2+ 24 Txg2 De1+ 25 Tg1 Dxe4 ♣; 23 La3! Tad8 24 Sb5 Txe4 25 Sxd6 Lxg2+ 26 Txg2 Tel+ 27 Dxe1 Dxe1+ 28 Tg1 De2 29 Se4+ Ke8 30 Sf6 matt; 23

La3 Tec8!
23 - dxc3 +- 24 Dxc3 Txe4 25 gxh3 Ke8!
26 Dd3 Tel 27 Txe1 Dxe1+ 28 Kg2 Tc8 29 f6 Kd7 30 Dxc7 Dd2+ 31 Kg3 Dxd5 32 Kh4 Te8 0 - 1

SKIEN

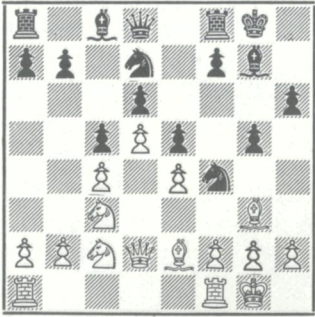
SIJAKKUTSALGET -
MÜLLERHOTELL CHESS INTERNATIONAL

Hvit: Arne Vinje Gulbrandsen

Svart: Terje Wibe

KONGEINDISK

1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 Sc3 Lg7 4 e4 0-0 5 Le2 d6 6 Sf3 Sbd7 6 - e5 er et utmerket alternativ. 7 0-0 c6 8 Lg5!? Øgaard spilte 8 e5! Se8 9 Lf4 mot Wibe i As-toriaturneringen 1978. Er det ingen som tør å gå inn i teorivarianten 8 Tel e5 9 Lf1? 8 - h6 9 Lh4 g5 10 Lg3 Sh5 11 Dd2 e5 12 d5 c5 Tvingent. Hvit truer 13 dxc6. 12 - cxd5 besvares med 13 sxd5. 13 Se1 Sf4 14 Sc2

Hvit har to idéer. Den ene går ut på å bytte av hvitfeltsløpperne ved Le2-g4-xc8 for så å spille Sc2-e3-f5. Hvit har da en strategisk vunnet stilling. Direkte L4 Lg4 er ingenting verdt pga. L4 - Sb6. (Kanskje svart også kan tillate seg L4 - h5 Lxf4 exf4 16 Lxh5 Se5). Den andre idéen er det tradisjonelle angrepet på dronningfløyen, b2-b4, evt. forberedt med a3. Svarts sjanser ligger naturligvis på kongefløyen. L4 - Sxe2? Hvorfor bytte kjempespringeren mot hvits dårlige løper? Wibe planlegger f5 som svekker hvitfeltene ytterligere, og da er det

naturligvis praktisk å ha Le2 av veien. Dog ville L4 - Sf6, eventuelt med idéen L5 - h5 og L6 - Lh6 vært mer i tråd med stillingens krav. 15 Dxe2 f5 L6 exf5 Txf5 17 f3 Sf8 Eller 17 - Tf7 18 Se4 Sf6 (med idéen L9 - Sh5) 19 Sxf6+ Lxf6 20 Se3 med fordel til hvit. Dog synes svart å stå noe bedre enn i partifortsettelsen. 18 Se3 Tf7 19 Dc2! Forhindrer L9 - Sg6. 19 - Ld7 20 Le1! a6? Idéen L21 - b5 viser seg ugjenomførlig. Bedre straks L20 - Le8. L21 Se4 Le8 L22 b4 cxb4(?) Herfra går det hurtig nedover. Svarts beste forsvar var L22 - b6 L23 bxc5 bxc5, selv om hvit da har klar fordel. I slike stillinger pleier det forøvrig å være en fordel for svart om a-bonden står på a7 slik at b6 er dekket! L23 Lxb4 Td7 L24 Dd2 Truer L25 Sf5. L24 - Lg6 L25 c5 dxc5 L25 - Lxe4! L26 fxe4 dxc5 L27 Lxc5 Se6 L28 La3 Sd4 byr på motstand, hvilket kan tyde på at hvit burde ha forberedt c5 med L25 De2. L26 Sxc5 Tf7 L27 Tc1 a5 L28 Se6 Db6 L28 - Sxe6 L29 dxe6 Tf4 L30 Dxd8 Txd8 L31 Lxa5 er også trist for svart. L29 Lc5 Db5 L30 Lxf8 1 - 0 Etter L30 - Lxf8 L31 Sc7 ryker en kvalititet. Kommentarer: PeSt (SGM)

SJAKKUTSALGET

P.O.Box 795, 7001 Trondhjem. Telefon Trondhjem 075/26154, Oslo 02/567910.

Fra vårt lager i Trondhjem kan vi bl.a. prompte levere:

"Hong Kong Staunton" -brikker i plast, hvite og sorte	kr 32.00
"Göteborg-modellen" -brikker i tre, hvite og sorte	kr 42.00
"Zingh Zhingh.Staunton" -brikker i tre, hvite og brune	

i gedigen eske kr 50.00

Brikker forøvrig i luksus-utførelse, "Spanske Staunton", ulike typer.	
Plastbrett, sammenleggbare, hvite og brune felter	kr 25.00
Plastbrett, rullbare, hvite og brune felter	kr 23.00
Huntonitt, hel plate, hvite og brune felter	kr 21.00
"Tornuret", det solide, ideelt for lynsjakk	kr 225.00
"BHB", det utmerkede "lille" tyske	kr 150.00
Magnetisk demonstrasjonsbrett, sammenleggbart 4 deler	kr 425.00
Magnetisk "lenestolsjakk", solid med kraftig magnet	kr 55.00

- alle priser inkludert merverdiavgift, porto tilkommer

Dessuten har vi et meget stort assortement av sjakkliteratur, sjakkrekvisita som partiskjema, Monradkort osv. NB: Nu også NORSK literatur!

Et godt utvalg i premier; beger og pokaler i tinn, keramikk med sjakkmotiv, diplomer osv. Gullforgylt konge og springer på ekefot osv. Be om vår prisliste -en ny og utvidet sådan vil foreligge i løpet av mars

NB: Informator no. 28, beregnes innkomme ca. 1.april.

Under "Viking Sjakk Festival" på "Hotel Viking" i Oslo 29.-6. april og under "Det åpne NM 1980", på Gausdal Høifjellshotel, vil vi ha salgsstands med et meget stort utvalg av sjakkliteratur.

FEM FARGE-TV'ER I LETT!

1. Ferie-TV

— for alle hytter med strøm.

2. Barne-TV

— populær på barnerommet.

4. Kjellerstue-TV

— bruk kjellerstua som ekstra TV-stue.

3. Hybel-TV

— riktig størrelse for hybelboere.

5. Kollisjons-TV

— de som tar inn Sverige, kjenner problemet!

Philips 14" og 16" farge-TV

bygger på samme teknikk som den avanserte K 12-serien. Helt på høyde i driftssikkerhet og naturtro fargegjengivelse. Enkle å bære med seg: Bare 14 og 17,5 kg.

Philips kan farge-TV.

PHILIPS

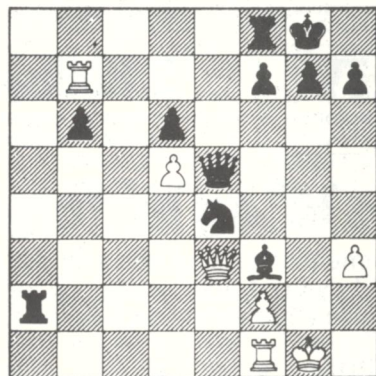

nils s. **HAUFF**'s efft.

BOK- OG PAPIRHANDEL
Tlf. 33 34 49 — 33 00 11

ABCDEFGH

B
R
I
K
K
E
R

8
7
6
5
4
3
2
1

B
R
E
T
T

SJAKK-UR
ALLTID STORT UTVALG

NM lag og Østlandsmesterskapet

NM for lag 1980 har holdt på en god stund allerede, med kvalifiseringer på kretsplanet. I Finnmark har Hammerfest vunnet KM med dette laget: *Jan Sigmund Berglund, Kyrre Markussen, Geir M Lortzen, Børge Svanholm, Alf-Ole Berglund og Knut Haugen*. Et ungt, fremgangsrikt lag som ikke vil bli noen kasteball i sonefinalen.

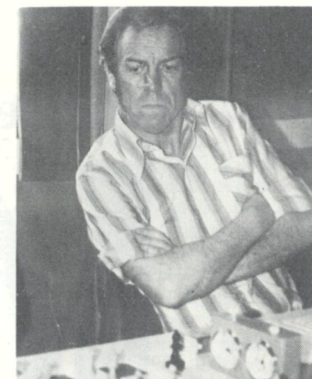
Nord-Norge skal være representert i NM-finalen med ett lag. Fra Nordland har visstnok (vi har ikke mottatt resultater) Narvik og Ballangen gått videre, og fjerde lag i kvalifiseringsturneringen blir også favoritter - nemlig Tromsø SK.

I den andre enden(?) av landet, sonen som utgjøres av Agder, Rogaland og Hordaland, er det mer uklart. Fra sørlandet har Risør SK gått videre med disse spillerne: *Tor Egil Førland, Jan Erik Lund, Per Oskar Andersen og Odd I Bredesen* (hvorfor 4-mannslag i KM når NM visserlig er for 6-mannslag, Agder??). Vi tror laget får det svært vanskelig i den videre kamp. Bergen SK blir vår favoritt, men et beinhardt KM utkjempes i Rogaland for tiden. Sandnes gikk hardt ut - bl.a. med seier 6-0 over Stavanger! - men har siden tapt mot den nyetablerte Randaberg SK hvor Thor Geir Harestad styrer troppene. Og dermed leder det unge laget fra Ganddal litt overraskende. Klubben har coming men som Einar Brekken og Egil Stokkeland i sin midte, og kan godt holde distansen ut. To lag går videre fra Rogaland.

JUSTISMORD?

Midt-Norge står foran en spennende sonefinale. Florø, Kristiansund, Arbeidernes SK i Trondheim og Steinkjer skal kjempe om en plass i den gjeve NM-finale. Resultater fra trøndelagsfylkene bragte vi i NSb nr. 1, Florø er uten konkurranse i Sogn&Fjordane. La oss dvele litt ved det dramatiske KM i Møre&Romsdal:

Resultater: 1 Kristiansund (*Torger Strand, Karl W Strand, Per Hjulstad, Eilif Odde, Thomas Gregersen, Arne Samuelsen*) 15½ 2 Volda (*Øystein Sande, Eivind Poulsson, Erling Sørheim, Egil*

Kan Karl W. Strand (bildet) og hans lagkamerater i Kristiansund slå ut det sterke laget til Arbeidernes SK?

Arne Standal, Arne Hanevik, Øyvind Sivertøl/Svein Dale) 14½ 3 Molde I 14 4 Molde II 9 5 Surnadal 7.

Det pussige her er at Volda slo Kristiansund 3½-2½ i innbyrdes oppgjør, og vant SAMTLIGE kamper. Kr.sund måtte gi 3-3 mot Molde I, men vant ellers store seire og fikk flest individuelle poeng. I reglementet for NM lag står imidlertid: "Først og fremst er det summen av de individuelle poengene som teller. Dersom et lag imidlertid vinner alle kampene, er laget å betrakte som vinner".

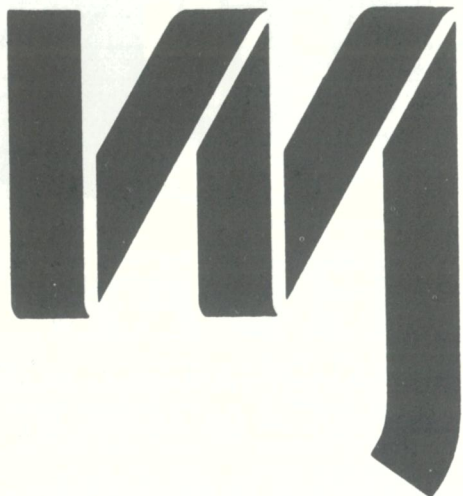
Er Volda SK blitt utsatt for justismord? Etter vår mening ser det ut som om det ubeseirede - og dermed beste - laget urettmessig er slått ut!

Uansett tror vi Arbeidernes blir for sterke i sonefinalen. Klubben har nylig fått forsterkninger som Henning Egede-Nissen, Bjørn Heggheim og Øystein Selnes, og vil komme høyt opp i årets NM, tror vi.

Tre lag fra Østlandet får spille i NM-finalen. Østlandet spiller seriemesterskap i to divisjoner, og de to beste i klasse A går direkte til finalen i NM. Den tredje plassen kjemper nr. 3 og 4 i 1. divisjon sammen med vinnerne av 2. divisjonsgruppen om. Stillingen i ØM foran de to siste rundene er:

Wittusen & Jensen a.s

HOVEDKONTOR, UTSTILLING:
POTTEMAKERVEIEN 10, OSLO 5.
TLF. (02) 16 00 10

AVD. BERGEN:
POSTBOKS 1210 - 5001 BERGEN
TLF. (05) 29 30 80

AVD. VESTFOLD/TELEMARK:
TLF. (034) 98 079

1. DIVISJON

1. Oslo Schakselsskap	5	10	23
2. Brugata SK	5	10	21½
3. Akademisk SK	5	6	19½
4. SK Stjernen	5	6	18
5. Moss SK	5	4	16½
6. Ski SK	5	4	13½
7. Fredrikstad SS	5	0	4½
8. Horten SK	5	0	3½

2. DIVISJON/NORD

1. Oslo Schakselsskap II	4	8	18½
2. Akademisk SK II	4	7	16
3. Elverum SK	4	5	14
4. Gjøvik SK	5	4	16
5. SK Fnatt	5	2	11
6. Eidsvoll SK	4	2	8
7. Løten SK	4	2	6½

2. DIVISJON/SØR

1. Sarnsborg SK	5	9	17½
2. Moss SK II	4	6	17½
3. Tønsberg SK	4	4	13½
4. Konnerud SK	4	4	12½
5. Drammens SK	4	4	10½
6. Hønefoss SK	4	2	7
7. Kongsberg og V. SK	5	1	11½

Fenomenet Brugata

ØM har ikke gått etter oppskriften - heldigvis. Brugata SK har gjort de fleste forhåndstips til skamme, ved å vinne sine 5 første kamper relativt smertefritt. Idet bladet går i trykken gjenstår to runder, og sensasjonslaget har igjen å møte OSS i noe som ligner en finale, og Ski SK. Mye rart skal skje om ikke de unge utbrytere fra ASKO går direkte til NM-finale. Brugata er - faktisk pr. egen definisjon - en lagkampklubb. Og således på mange måter noe nytt, nesten revolusjonerende i norsk sjakk. Lagsjakken har stått sørgelig tilbake å ønske her på bjerget, noe som ikke minst skyldes tidligere unnfalighet fra forbundets side.

Brugata har innført begrepet lagmoral. Medlemsmøter avholdes hyppig. Hver enkelt spiller må vise sine partier for allmøtet som deretter "plukker det fra hverandre" (såkalte "sjikanemøter"). En relativt lukket klubb, javel, men svært så effektiv. Ansvar for laget føles stort hos hver enkelt, klubben er nemlig også en typisk "kamerat-

klubb".

Foran viktige turneringer (NB: Klubben arrangerer ikke individuelle mesterskap, men spiller f.eks. klubbturneringer i ASKO, der samtlige erholder bimedlemsskap), er det forberedelsesmøter. Fremmøteplikt praktiseres og alle klubbens medlemmer - ca. 10 i tallet - er med på å ta ut laget. Brugata SK er dannet rundt endel medarbeidere i norsk sjakks kontorer. Her finner vi Tor Arne Hauge - klubbens formann - en kjent ildsjel med flere nøkkelroller i administrasjonen. Og her finner vi ex-redaktør Øystein Brekke, en relativt dominerende skikkelse i klubben som av ignorante personer feilaktig kalles "bohemklubb". Videre er Bo Olsson, NSFUs adm.sekr. medlem og den tidligere NSF-kontorist Geir Nesheim er selvsagt med. Vår gode medarbeider i NSB Dag Sødtholt er toppscorer i klubben til nå, og Brugatas mannskap ellers er: Svein Harald Johnsen og Arnt Esbensen (begge pussig nok fra Vadsø), Bjørn Wilhelm Fosdahl og Reidar Jenssen.

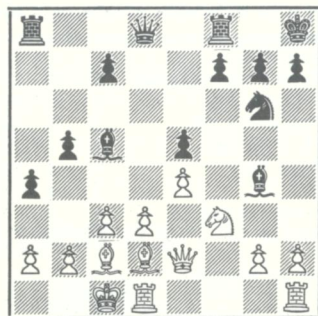
Dag H. Sødtholt er Brugatas toppscorer med 5 av 5, etter å ha nedlagt ettertraktet vilt som Tor Kristiansen, ASKO og Svein Gustav Myreng, Stjernen.

Sistnevnte er lagets førstebordspiller, opprinnelig fra Tromsø. Han ble nordnorsk juniormester i 1974 og nr. 6 i jr-NM to år senere. I 1977 besatte han 3.plass i Mester Reserve i NM og i nyttårshelgen samme år vant han den

internasjonale juniorturnering i Kirkenes med 7 poeng av 8. I Mester Kandidat i Risør 1978 gjorde han ikke noe særlig av seg, men han er opplagt et talent av de sjeldne.

Dessverre har Reidar Jenssen ikke fått de muligheter til internasjonal deltagelse han burde hatt. Men i en alder av 23 år, og backet opp av miljøet i Brugata bør norsk sjakk her være klar over en spiller å satse på.

Vi skal se Jenssen i aksjon mot Stjernens elitespiller Thomas Heiberg, fra matchen som Brugata vant 4-2.

Hvit: Thomas Heiberg, Stjernen
Svart: Reidar Jenssen, Brugata

FROMS GAMBIT

1 f4 e5 2 fxe5 d6 3 Sf3 dxe5 4 e4!?
Etter 4 Sxe5 Ld6 5 Sf3 er vi inne i hovedvarianten - ett trekk "forsinket". 4 - Lc5 5 Lc4 Sf6 6 De2 0-0?! E-bonden burde kanskje dekkes først, f.eks. 6 - De7. Men ikke 6 - Sc6? 7 Lxf7+. 7 Sc3? 7 Sxe5 er langt sterkere. Etter 7 - De7 8 Sf3 står hvit litt bedre. 7 - Sc6 8 Sd5 Lg4 9 c3 Sxd5 10 Lxd5 Se7 11 Lb3 Etter 11 Lxb7? Tb8 12 La6 Sg6 er hvits stilling rakneferdig. 11 - Sg6 12 d3 Kh8 13 Ld2 13 Le3? Lxe3 14 Dxe3 Sf4 15 0-0-0 Sxg2 16 Df2 Df6!, og svart vinner. 13 - a5 14 0-0-0 a4 15 Lc2 b5

16 d4? Taper. 16 h3 foreslås som forbedring. 16 - exd4 17 Dxb5 Lxf3 18 gxf3 Dd6 19 f4 Eller 19 cxd4 Lxd4 20 Lc3 Df4+ 21 Ld2 Df6 etterfulgt av Tb8. Og på 19 Lxa4 følger 19 - Tfb8 20 Dc6 Df8! med avgjørende angrep - i første omgang truer såvel 21 - La3 som 21 - Se5. 19 - Tfb8 20 Dc4 La3 så enkelt var det altså. Hvit prøvde: 21 Lb3 axb3 22 axb3 d3 23 b4 Lxb4 24 Le3 Tal+ 25 Kd2 Txd1+ 26 Txd1 La5 27 b4 Lb6 28 e5 Dd7 28 - Sxe5 skulle vel også holde. 29 Lxb6 cxb6 30 Tf1 Td8 31 Tf3 Kg8 Kongen litt nærmere hvits dronningfløybønder. 32 De4 Dg4 33 Txd3 Dxf4+ 34 Dxf4 Txd3+ 35 Kxd3 Sxf4+ 36 Ke4 E1-ler 36 Kc4 Kf8 37 Kb5 Ke7 38 c4 Sd3 36 - Sg6 37 c4 Kf8 0 - 1
Kommentarer: Reidar Jenssen

ALMUEN SPØR - ELO-PER SVARER

fortsatt fra side 11

Konkretiseringen av spørsmål 1 vil jeg besvare med et ubetinget ja. Send inn alle turneringer og la oss i komiteen avgjøre hvorvidt grunnlaget kvalifiserer til beregning.

2) En juniorspiller mister junior-k'ene når det er blitt registrert mer enn 80 partier etter at spilleren ble "etablert". Det vil si fra den turnering der spilleren første gang kommer over 30 partier. I praksis er dette oftest fra og med spillerens 30. til 38. parti. Juniorkoeffisienten opphører altså TIDLIGST fra spillerens 110. parti. Spørsmålet gir meg forøvrig anledning til å minne om at juniorenes fødselsdata skal oppgis ved innrapporteringen. Det er viktigere nu enn noen gang tidligere. Vi har nemlig begynt å regne alle under 20 år før vi bruker deres tall som grunnlag for beregning av seniorene. Det er ikke tilstrekkelig å påføre "junior" - vi må ha eksakt fødsels-

data.

3) Det finnes forskjellige svar for Robert Fischer og Arnold Andreassen! Deres ikke reglene for den internasjonale Elo-komiteen er endret i det aller siste, vil en spiller som ikke får registrert internasjonale resultater på 3 år bli stående som passiv med sitt sist registrerte tall til han begynner å spille igjen - uansett passivitetens varighet.

For oss i Norge praktiserer Elo-komiteen en annen regel: Spillere som i løpet av de siste to år ikke har deltatt i en Landsturnering eller ikke har spilt 10 partier i andre turneringer, er å betrakte som passive. Han blir stående med sitt sist registrerte tall inntil han begynner å delta i ratede turneringer igjen. Tallene blir i passivitetsperioden ikke offentliggjort. Jeg vet at mange norske spillere deltar flittig fra år til år uten å komme med på listene. Vi kan ikke vurdere passivitet på annet

fortsettes side 37

Turneringssjefen har ordet

To kapasiteter i norsk sjakkkliv, Knut Bockman og Thor Støre, har gjentatte ganger kommentert Østlandsserien (ØS) for lag. Generelt sett er Bockman skeptisk til denne serien. Han mener at klubbene i Oslo-området blir overbelastet. Dette begrunnes med at man fra før har Oslo-mesterskapet (OM) for lag om høsten, samt samme mesterskap individuelt om våren. Hertil kommer Lag-NM, klubbturneringer og andre arrangementer. Ennvidere er Bockman meget betenkt over at ØS tilknyttes lag-NM. Dermed blir klubbene på Østlandet tvunget til å delta i ØS dersom de ønsker å være med i lag-NM.

Kamptrening

Thor Støre hilser derimot ØS velkommen som et nødvendig eksperiment for å høyne aktiviteten og nivået, ikke bare i Oslo-området, men over hele Østlandet og senere hele landet. Lagsjakken har vært stemoderlig behandlet. Således henviser han bl.a. til Sovjet, Danmark og Sverige - hvor lagsjakk er meget populært og har en langt mer sentral plass enn hva tilfellet har vært i Norge. Ifølge Dagbladets sjakkgeneral har vi sjakkett betydning akkurat internasjonalt, bl.a. nettopp som et resultat av altfor dårlig kamptrening. Han er med andre ord ikke enig i at toppspillerne i Oslo blir overbelastet. Støre ser snarere en fare i at aktiviteten i Norge kan bli bestemt av de mindre spillelystne. Ennvidere ser han en ypperlig mulighet til å matche våre juniorer gjennom ØS.

Personlig er jeg uten tvil enig med Støre. Men la nå gå at Bockmans observasjon om overbelastning er riktig. Da bør vi i så fall foreta en avveining: Hva er mest verdifullt for Oslo-regionen, OM eller ØS? Jeg kan ikke skjønne annet enn at ØS må gi en bedre kamptrening enn OM. Forøvrig dreier ikke denne saken seg bare om hva som passer Oslo-gryta best. Hva med det øvrige Østlandet? Og hva med en eventuell utvidelse av seriestemmet til andre deler av Norge? Hvor og når skal man eventuelt starte med et slikt prosjekt -

dersom man stemmer ned ØS? Eller trenger ikke Norge lagsjakk i divisjoner utenom Oslo? Etter mitt skjønn bør løsningen ligge i å bygge videre på ØS. Ikke minst fordi KM for mange kretsers vedkommende ikke gir noen tilpasset kamptrening.

Det er ikke dermed sagt at jeg vil oppløse kretsene. Så langt derifra. For folk med fantasi fins det oppgaver nok. For eksempel bør vi kunne forvente at de enkelte kretser i langt sterkere grad tar seg av sine juniorer. Primært bør juniorarbeidet organiseres ute i kretsene. Så kan NSF koordinere det hele med samlinger mellom kretsene, landskamper o.l. For det andre kan kretsstyret sette seg som mål å arrangere en eller to turneringer hvert år, åpne internasjonale sådanne. Mulighetene foreligger!

Hele landet med

Så tilbake til sammenkoblingen mellom ØS og lag-NM. Ved første sjakktrekk var det ikke meningen å foreta denne sammenbindingen. Men etter endel økonomiske vurderinger måtte imidlertid sammenkoblingen iverksettes. Spørsmål nr. 1 var således: Ønsker vi et reelt lag-NM med deltakelse fra hele landet? Svaret ble "ja". Dermed ble vi nødt til å ta også de økonomiske konsekvensene av dette. Det betød at NSF måtte betale reiseutgiftene til alle tilreisende finalelag. Reiseutgifter og premier er beregnet til 22.000 kroner. Hvor skulle man så hente pengene fra?

Subsidiering

Enhver som har jobbet med økonomien i Forbundet og satt seg inn i den økonomiske status, vil ha lett for å forstå at pengene måtte reises på ukonvensjonell måte. Nytenkning måtte til. Startkontingenten i ØS og lag-NM måtte få virkelighetens skjær over seg. ØS og lag-NM måtte bindes sammen for at det skulle bli noe av ØS - for deretter å finansiere lag-NM gjennom denne. Så kan man spørre: Skal vi her på Østlandet subsidiere sjakkklubbene andre steder i landet? Til dette fins det

minst to svar. For det første, klubbene i Nord-Norge (f.eks.) har i en årrekke betalt sine medlemskontingenter. For disse har de fått forholdsvis lite igjen. Det er først og fremst klubbene på Østlandet som har hatt nytte av NSF. For det andre, det er nettopp klubbene på Østlandet som er blitt mest subsidiert i forbindelse med lag-NM. Dette fordi NSF har lagt finalen til Oslo. Dermed har Oslo-lagene fått ikke bare reisen "dekket" av NSF, men også overnattingen. Til sammenligning: Bergens SK måtte betale rundt 10.000 kr bare i finaleutgifter i 1979. Man kan

lett bli fristet til å forestille seg hva som ville ha skjedd dersom finalen ble lagt til Nord-Norge! Sett på denne bakgrunnen blir den økonomiske sutring over startkontingent til tre av stor-klubbene i Oslo uforståelig. Denne subsidieringen av Østlandslagene generelt og av Oslo-lagene spesielt, bør nå opphøre. Det bør settes sterkere krefter inn på at finalelagene får samme økonomiske betingelser.

*Fred Ellingsen
Turneringssjef Norges Sjakkforbund*

LANDSTURNERINGEN

NM 1980

Den årlige, samtlende begivenhet i norsk sjakk er NM-ukene om sommeren. I år står Oslo Schakkselskap - OSS - som arrangør av denne Landsturnering som spilles i tiden

6. - 12. juli

Spillested blir Oslo Handelsgymnas, Parkveien 65, Oslo 2. Skolen ligger meget sentralt plassert i Oslo, bare 5 minutters gange fra Nationalteatret.

Allerede nå bør DU planlegge deltagelsen i NM. Selve mesterskapet tar til søndag 6. juli, men de forutgående to dager - 4. og 5. juli - bør du også sette av til sjakk. Da finner nemlig henholdsvis Årsmøtet i NSFU og Kongressen i NSF sted. Begge begivenheter er svært viktige, her skal norsk sjakk settes i søkelyset i en forhåpentligvis engasjert og konstruktiv debatt. Ordet er fritt for alle medlemmer, og enhver klubb bør være representert.

NM spilles i følgende klasser:

Mester Elite, Mester (Over 2000 Elo-poeng), Klasse I (Over 1750), Klasse II (Over 1500), Klasse III (Under 1500), Junior A, Junior B og Lilleputt.

En detaljert innbydelse er sendt alle landets klubber, tilstillet formann eller annet oppgitt kontaktledd. Her får du nærmere opplysning-

er om bl.a. innkvarteringsmuligheter. Arrangøren oppgir en lang rekke gode alternativer, og vår hovedstad er vakker og rik på alskens tilbud sommerstid. Startavgiften er i år satt til kr 200 for seniorer, 100 for juniorer og 50 for lilleputt. All påmelding skal skje gjennom klubbene, og fristen er satt til 1. juni. Påmeldingene skal sendes Oslo Schakkselskap, Bogstadvien 30, Oslo 3. Ytterligere informasjon kan du få fra arrangementskomiteens formann, Tom J. Johansen, tlf. 02/290840 (j) 02/702079 (p). GJØR NM 1980 TIL EN SJAKK-FEST! MELD DEG PÅ!

LITTERATUR

BATSFORD

David Bronstein:
THE CHESS STRUGGLE IN PRACTICE
Lessons from the famous Zurich Candidates Tournament 1953 £9.95
"David Bronstein var en hårsbredd fra å komme på sjakktronen, men har kommet dit som skribent. Hans bok om Kandidatturneringen i 1953 er en alle tiders klassiker. Bare et menneske med virkelig kjærlighet til sjakk kunne legge så mye dyp og mangesidig tankegang inn i et manuskript. Selv ikke Aljechins bok om New York 1924 eller Taljs bok om matchen mot Botvinnik i 1960 kan likestilles med den." - Svetozar Gligorić.
Mer reklame skulle ikke dette gedigne verket behøve.

Hilary Thomas:
Complete Games of Mikhail Tal 1967-73 £5.95

En fortsettelse av ex-verdensmesterens karriere i seier og nederlag - briljante høydepunkt og plutselige sykdomstilbakefall. I 1972-73 hadde han sin periode med 86 partier etter hverandre uten tap. En delikat bok med partier og tabeller, men tross alt bare korte kommentarer.

T.D.Harding:
Colle, London and Blackmar Diemer Systems £4.50

Her behandles tre lite spilte åpninger med 1 d4. I de to førstnevnte spiller hvit med mer tempo oppstillinger som oftere benyttes av svart (henholdsvis 2 Sf3, 3 e3 og 2 Sf3, 3 Lf4, nesten uansett hva svart finner på). Blackmar Diemer-gambiten (1 d4 d5 2 e4) er fremdeles tvilsom, men også den er det greit å vite hvordan man best takler.

ØB

Tony Miles, Eric Moskow:
Sicilian Dragon: Yugoslav Attack £4.95
Denne boka tar kun for seg Drageteorien hvor hvit rokerer langt. Miles er ved siden av Sosonko verdens ledende drage-ekspert og vi får her presentert hans synspunkter på de skarpe motvariantene. Vi får også korrigeret en-

del feil i Levys bok fra 1975, som hittil har vært standardverket om denne åpningen. Denne siste boka er på langt nær så detaljert som Levys og har den mer lettleste algebraisk-figuriske notasjon. Moskow er en av de unge amerikanerne som deltok i Nordisk i Sandefjord i 1975 og flere partier er gjengitt derfra.

DHS

Pergamon Press Limited

Bernard Cafferty, David Hooper:
A COMPLETE DEFENCE TO 1 P-K4
A study of Petroff's Defence
For den vanlige klubbspiller er russisk et glimrende forsvar, mener forfatterne, og gir også (kort) oppskrift på hvordan mer eksentriske åpninger (Kongegambit, Wienerparti o.l.) skal møtes. Analyser og partimateriale spenner fra de tidligste tider og frem til idag, og den deskriptive notasjonen skremmer vel ikke en virkelig interressert?

SGM

THE CHESS PLAYER

Mark Thomas:
Averbakh System, Pirc/King's Indian Defence 88 sider £2.95
Spanish 5 d4 64 sider £1.95
To åpningsbøker av en ny type; veldig mange trekk (mest hele partier) og tilgjengelig INGEN ord. Altså knusktørr kost for andre enn særlig interesserte Averbakhsystemet er 1 e4 g6 2 d4 Lg7 3 c4 d6 4 Sc3, uten Sf6 - altså kandet egentlig kalles verken Pirc eller kongeindisk.

ØB

Sveriges Schackförbund

Erik Lundin:
Schackminnen 1924 - 1979
"Med värme och humor tecknar Lundin

schackpersonligheter som han møtt både vid och utanför brädet.(...) Framför allt "svensk schacks storhetstid" - 30- och 40-talen då "de tre musketörerna", Ståhlberg, Stoltz och Lundin, gjorde sig till fruktade namn på den internationella schackarenan - kan naturligvis Lundin som ingen annan skildra inifrån".

Så heter det i "vaskeseddelen" fra Sveriges Schackförbund om denne flotte og etterlengtede bok. Erik Lundin viser sin personlighet gjennom korte, men svært innholdsrike skildringer fra et langt sjakkliv. I utsagns dybde og mellom linjene ligger her stoff til 2 og 3 gangers gjennomlesning. Partimat-erialet er et fyrverkeri av navn, stillinger, trekk og analyser. Og hele veien bringer Lundin videre sine observasjoner og erfaringer. Også norsk sjakk får sitt pass påskrevet: "I stort sett har hele den nuvarende svenska schackeliten utexaminerad av rektor Eikrem! I sanning märkligt. Ofta har jag undrat över lösningen av de ekonomiska problemen i detta store spel. Den krassa verkligheten har alltså en hotande kris".

hwh

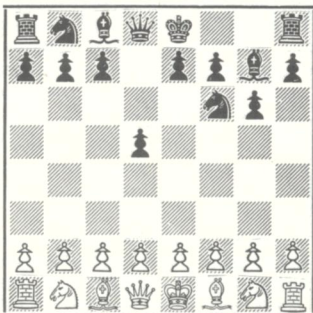
DANSK SKAKFORLAG/SKAKHUSET

Steffen Zeuthen og Bent Larsen.

Zoom 001 er ikke tittelen på en Science Fiction roman, men derimot navnet på en sjakkbok. Allerede navnet forteller oss at vi her står overfor et eksperiment.

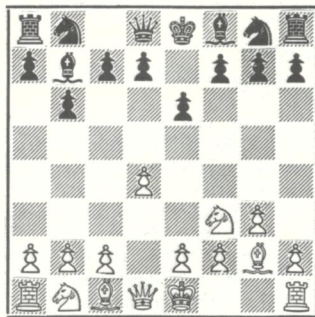
Forfatterne tar sikte på å løse leserens eventuelle åpningsproblemer. Resepten er denne:

Med svart setter man opp denne Grünfeldstruktur, en oppstilling man også kan bruke mot 1 e4! Man kan for eksempel svare 1 - d5 2 exd5 Sf6 3 d4 Sxd5 4 c4 Sb6 5 Sf3 g6 ...

Med hvit spiller man naturligvis samme oppstilling, og har dessuten den utvilsomme fordel av mer tempoet.

Boka består av to deler. I den første delen presenterer Zeuthen forskjellige grunnleggende bondestrukturer. I annen del finner vi 451 - firehundreogfemti - partier som illustrerer temaene. Partiene er aktuelle (samtlige spilt etter 1966) og i hvert tilfelle er aktørene stormestere. I tillegg er partiene kommentert av Bent Larsen, og det er egentlig anbefaling nok. Av plasshensyn er ikke partiene så utførlig kommentert, men Larsens kommentarer er naturligvis gull verdt. Bokas annen del anbefales på det beste. Imidlertid skyter Zeuthen over mål i bokas første del hvor ZOOM 001 og Grünfeldstrukturen skrytes til de grader opp i skyene at fremstillingen blir mer underholdende enn instruktiv, og det er vel ikke meningen? I avsnittet om bondestrukturer behandles forskjellige oppstillinger mot Grünfeldstrukturen, og Zeuthen er her etter min mening altfor overfladisk. Ta f.eks. "Submodel H" (s.45). (Svart velger en dronningindisk oppstilling mot Grünfeldstrukturen.)

Leseren får kort og godt vite:

1) Svarts vinstsjanser er praktisk talt=0!

2) Svart kontrer som regel i sentrum med - c5 eller - d5.

En påstand som den første ("it might be stated that blacks winning chances are nil...") tykkes meg å vitne om et altfor overfladisk syn på åpningen. (Forøvrig er det ikke ualminnelig at

Forøvrig er det ikke ualminnelig at svart spiller - f5 og/eller - e5). Forfatterne demonstrerer en ny måte å studere åpningsteori på. I stedet for å pugge varianter studerer man temapartier for å få en forståelse av åpningens posisjonelle og strategiske ideer.

Forfatterne legger stor vekt på "pattern recognition", altså gjenkjenning av spesielle mønstre. For noen vil det kanskje være nytt å sammenligne hvits oppstilling i Catalansk (1 d4 Sf6 2 c4 e6 3 g3 d5 4 Sf3 Le7 5 Lg2 0-0 6 0-0) med den svarte stillingen i en lukket Grünfeldvariant: 1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 Sc3 d5 4 Sf3 Lg7 5 e3 0-0. Svart mangler et tempo, men likheten er iøynefallende.

230 deltagere

Ved en av dem, Pål-Ole Liabøtrø

Det Åpne Franske Studentmesterskap ble avholdt i Strasbourg 27/12-4/1 med undertegnede som norsk representant. At jeg økonomisk maktet dette skyldes Sjakkens Venner som bevilget reisestøtte - takk for det!

Det skulle vise seg at 230 deltagere var i overkant av hva spillelokalet gikk god for. Trangt ble det - og den stadige knuffingen med stolene forårsaket mye støy. Turneringsvinner og tittelinnhaver ble én av tre sjakkspillende brødre - Dan Roos. Han sluttet på 7½/9 sammen med nr. 2 Manouck også Frankrike og nr. 3 de Souza, Brasil. Favoritter som Kinderman (1 IM-inntegning), Luis Roos (fransk mester 1978), Hyhnerkopf, Schubert o.a. var å finne lenger bak i køen

Selv fikk jeg 5½ poeng og en 41. plass, hvilket jeg ikke er fornøyd med tatt i betraktning spill og sjanser. Etter å ha innledet med 3/4 ble jeg syk før 5. rundé, og tapte naturlig nok. Og da jeg var "mør", endret jeg fullstendig stil, spilte "pysete" med henblikk på å komme tidlig inn i sluttspill. Taktikken lyktes med hvit i 6. og 8. rundé hvor jeg vant. Med sort var taktikken mindre vellykket. Men her følger i alle fall partiet fra 6. rundé, et av mine bedre i turneringen:

Konklusjonen blir at boka er vel verdt anskaffelse. Partidelen fortjener som sagt en nærmere undersøkelse og hvis man skjærer vekk Zeuthens ekstatistiske utgydelser i første del, blir det noen instruktive kommentarer og interessante påstander tilbake.

PeSt

BATSFORD

A.J. Miles & M. Chandler:
Rio de Janeiro Interzonal 1979
Riga Interzonal 1979

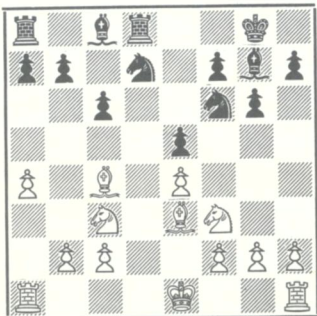
To bulletiner fra fjorårets Intersone-turneringer. Svært dyre (£ 3.95 pr. stk.) er de og kommentarene virker overfladiske og består kun av tegn, ingen ord. Men partiene er jo bra.....

hwh

Hvit: Pål-Ole Liabøtrø, Norge
Sort: Wolf, Vest-Tyskland
PIRC

1 e4 g6 2 d4 d6 3 Sc3 Lg7 4 Sf3 c6 5 a4 Sf6 6 h3!? Begynnelsen til en ny plan i denne åpningen. Ideen er at hvit i visse varianter avventer å utvikle kongeløperen for på rett tidspunkt (etter e5) å plassere den på c4. Lenge trodde jeg at ideen var "min", men senere har jeg oppdaget et parti Larsen-Schüßler, København 1979 hvor Larsen anvender samme idé. Det visste jeg ikke i Strasbourg. 6 - 0-0 7 Le3 e5?! Alternativer er bl.a.: A) 7 - a5. Etter 8 Le2 Sa6 9 0-0 Sb4 10 Sd2(!) Dc7 kan hvit etter min mening forsterke Lombards spill mot Tal, Biel 1976 med trekket 11 Scb1! (Se forøvrig Helmers' artikkel om Pirc i NSB nr. 1/1977). Etter 11 - e5 12 dxe5 dxe5 13 c3 Sa6 14 Sa3 blir feltet b6 pinlig følsomt. B) 7 - Dc7 8 Dd2 (Alternativer er 8 Le2 og 8 a5) 8 - Sbd7(!) (Men ikke 8 - e5?! 9 dxe5 dxe5 10 Td1 +=) Sort har få problemer. Dårlig for hvit er f.eks. 9 Lc4?! Sxe4! og 9 Td1?! a6!. c) 7 - Sbd7 8 Dd2 e5?! (8 - Dc7 som i variant B er bedre) 9 dxe5 Sxe5 (9 - dxe5 10 Td1 +=) 10 Sxe5 dxe5 11 Dxd8 Txd8 12 Lc4 += 8 dxe5 dxe5 9 Dxd8 Txd8 10 Lc4 Sbd7

Stillingen er nå identisk med det før nevnte partiet Larsen-Schüssler. Larsen spilte 11 0-0. Etter 11 - h6 12 a5 Lf8 13 Tfb1! Kg7 14 b4 fikk Larsen raskt et kvelende overtak og vant etter ytterligere 20 trekk. Uvitende om dette partiet spiller jeg på en annen plan: 11 Td1! Planen er å sabotere sorts utvikling ved å presse i d-linja og mot bonde a7.

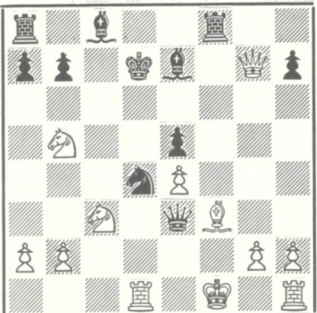
Dessuten må sort ta hensyn til truslene mot f7 og på et eller annet tidspunkt spille h6, hvilket blir et angrepspunkt for hvits sterke løper på e3. 11 - Te8 12 0-0 h6 Tvunget, da 12 - Sb6? besvarer med 13 Lxb6 axb6 14 Sg5. På 14 - Tf8 følger 15 f4 med sterke trusler. 13 Td2 Sb6 14 La2 Le6 15 Lxe6 Txe6 16 b3 Tee8 17 Tfd1 g5(?) Alternativet 17 - Lf8 etterfulgt av Kg7 er bedre. 18 Sh2! Lf8 19 Sg4 Sxg4 20 hxg4 Lb4 Muligheten 20 - Le7 21 a5 Sc8 er lite morsomt for sort. 21 Td3 Kf8? Planløst, men sort oppdaget at 21 - Lxc3 22 Txc3 Tad8 23 Tcd3 Txd3 24 Txd3 Sc8 ga få forhåpninger. Etter 25 Td7 b6 26 b4 har hvit avgjørende fordel. Nå slipper springeren løs: 22 Se2 c5? Fremskynder tapet, men sort er allerede i tidsnød og fortvilet over sin stilling. Selv har jeg bare brukt ca. 45 minutter. 23 Td6 Kg7 24 c3 La5 25 Lxc5 Tac8 26 Lb4 Lxb4 27 cxb4 Tc2 28 Sg3 Sc8 29 Sf5+ Kg8 30 Td7 Tb2 31 Sxh6+ Kh7 32 Sxf7 1 - 0

kommunikasjon

Agder

En diagramstilling har - til nå - gått verdenspressen hus forbi. Stillingen fremkom under NGP-turneringen "Risør Cup" sist høst, og vi stiller leserne spørsmålet: Svart trekker og vinner!

Svart: Jørgen Vik, Kristiansand

Hvit: Lars Valle, ASKO

Jørgen Emil Vik (bildet t.h.) hadde et drepende trumfkort på handa.....

Han vinner offiser i alle varianter. Løsningen, som er svært interessant, er 1. Kc6!; med truselen Txf3 og Lh3#.

Buskerud

Hønefoss Schakkklubb har besluttet å gå inn i Buskerud Sjakkrets. Dermed er siste vers sunget av en 24 år gammel klagesang, og sjakklivet i fylket betydelig beriket. Vi gratulerer!

Eiker Sjakklubb driver godt. Klubben har folk i sin midte som kjenner til skuddsordningenes labyrinter (ta den, Alf), og betydelige summer er dalt ned over den lykkelige kasserer, Jan Mosebekk. Medlemstallet øker også bra.

Ragnar Edvardsen sender oss utklipp av sine spalter i DT&BB, noe vi setter stor pris på. Spalten er svært informativ og holder seg i alt det vesentlige til lokale begivenheter. Hver lørdag.

Finnmark

I et stort oppslag i bladet Finnmarken 8/3 uttaler Vadsø-juniorene Georg Krohg og Torgeir Johansen: "Vi må ut av fylket for å utvikle oss som sjakkspillere. Det arrangeres for få turneringer i Finnmark, og i de turneringer som arrangeres spiller vi alltid mot motstandere vi kjenner fra før. Dette gjør at vi ikke får den treningen som er nødvendig, dersom vi eksempelvis skulle kunne hevde oss helt i teten i et Norgesmesterskap".

Vadsøs meget lovende junior Georg Krohg vil gjerne spille mer.

Radiosjakk har de også i Finnmark. I lokalradioen møtes Jan S Berglund (hvit), Hammerfest og Tor Kr. Schølseth i en nådeløs drage. Vi tipper sterk kost for lytterne fremover...

Møre og Romsdal

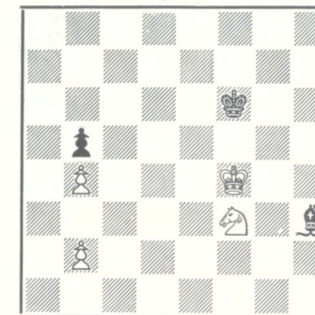
I Surnadal er Hans P Opdahl stadig like overlegen, og vant høst-turneringen ifjor med 12/12! Lars Nybrott fulgte i poeng bak og tredjemann ble R.Skjermo.

Hans P. Opdahl vinner stadig i Surnadal, og i KM lag slo han Sande.....

Eivind Poulsson - vår eminente sluttspillekspert - har det vært stille om en stund. Men i KM lag fikk han en stilling han uten tvil trivdes i:

Svart: Lars Nybrott, Surnadal

Hvit: Eivind Poulsson, Volda

For å vinne dette sluttspillet må bonde b5 erobres. Jeg hadde nettopp gått inn i en avvikling, da jeg mente at b5 må falle, og partiet vinnes da. Dette kom som en overraskelse på både min motstander og mine lagkamerater, og derfor noen korte kommentarer til dette sluttspillet. 42 Sd4 Lf1! Beste forsvar. Etter 42 - Ld7 43 Ke4 går det lettere. 43 Ke4 Lg2+ 44 Ke3! Lf1 45 Kf4 Ld3 46 Sb3! Hindrer Ke6 (47 Sc5+) og truer Ke3. 46 - Lc4 47 Sc5 Ld5! Svart setter opp det mest hardnakkete forsvaret. 48 Ke3 Ke5 49 Sd3+ Kd6 50 Kd4 Lf7 51 Sf2 Le8 Her og i det følgende er det håpløst å byt-

Vi

er leverandører av:

VALSER

(boktrykk, offset, pressører)
for den grafiske bransje

METALLKLISJEER

(Magnesium)

GUMMIKLISJEER

STEMPLER

TEGNEARBEID

FOTOSATS m. m.

NORSK GUMMIKLISJE A/s

Brenneriveien 5 - Oslo 1 - Tlf. 20 25 33

te: 51 - Lg6 52 Se4+ Lxe4? 53 Kxe4 Ke6 54 Kd4 Kd6 55 b3! og hvits konge trenger inn og avgjør. 52 Se4+ Kc6 53 Ke5 Lg6 54 Sc5 Lh5 55 Sb3 Lg4 56 Sd4+ Kb6 57 Kd6 Lh3 58 Se6 Lg2 59 Sf4 Lf1 60 Sd5+ Kb7 61 Kc5 Ld3 62 Sc3 Ka6 63 Kc6! Skritt for skritt har svart blitt trent tilbake. Det viser seg nå at svarts løper blir overbelastet - den skulle gjerne stått både på f1 og g2 samtidig! 63 - Lf1 64 Sd5 Lg2 Eneste parade mot trusselen 65 Sc7+. 65 Kc5 Lf3 I denne stillingen burde løperen stått på f1, slik at 65 - Kb7! hadde forhindret trusselen Sc7+. Men løperen var overbelastet, svart kan ikke spille både Lf1 og Kb7 samtidig. 66 Sc7+ Kb7 67 Sxb5 Ka6 68 Sd6 Ka7 69 Sc4 Kb7 70 Sa5+ Ka7 71 b5 Kb8? Resten er nå i alle fall et spørsmål om teknikk, men svart burde ikke sluppet hvit så lett til. Etter 71 - Lg2 må hvit omgruppere (kongen manøvreres til a5) før sluttangrepet med b5-b6+ settes inn. 72 Kb6 Lg2 73 Sc6+ Ka8 74 Kc7 Lf1 75 b6 La6 76 Sd8 Lb7 77 b3 1 - 0
Kommentarer: Eivind Poulsson

Nordland

Palmer Salomonsen - som nå er medlem i Ballangen SK - vant årets Nordlandsmesterskap med 4/5 poeng. Ernst Lockertsen, Narvik ble nr. 2 og Per Holmen, Mø tok bronseplassen. Roald Thorstensen, Ballangen vant kl. A, Otto Stemland, Fauske kl. B og Svein Klette, Fauske kl. C. Fauske SK var arrangør.

Oslo og omegn

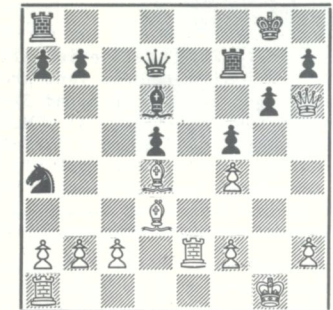
Vårturneringen i Oslo Schakselsskap er i full gang. Mesterklassen er godt besatt, relativt høye pengepremier lokker. Og sensasjonene uteblir ikke. I sjette runde ble favoritten Bjørn Tiller - som har vært nokså suveren i OSS de siste turneringer - nedspilt av Kjell Nilsen (ex Stavanger) i et severdige parti. Nilsen har vennligst kommentert partiet for NSB.

Hvit: Kjell Nilsen (Elo: 1968)
Svart: Bjørn Tiller (Elo: 2346)

FRANSK

1 e4 e6 2 d4 d5 3 Sd2 c5 4 exd5 exd5 5 Lb5+ Sc6 6 Sgf3 Ld6 7 0-0 Se7 8 dxc5 Lxc5 9 Sb3 Ld6 10 Lg5 0-0 11 Te1 Lg4 12 Sbd4(!) Et trekk som nok kom overraskende på Tiller. Hvit får nå etter avslag på f3 en dobbeltbonde i f-linja,

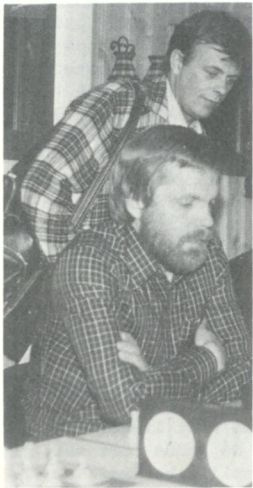
men det er vanskelig å utnytte denne svakheten. Svart har dessuten en liten kar på d5 som er svak. 12 - Sxd4 13 Dxd4 Lxf3 14 gxf3 Sc6?! Har på følelsen at dette ikke er det beste. 14 - Dc7 ser mer logisk ut. 15 Dh4 f6? Et trekk som skaper svekkelser i den sorte kongestillingen. Også her var Dc7 å foretrekke. 16 Ld3(!) g6 17 Ld2 Se5 18 Le2 Dc8? 19 f4 Sc4 20 Lc3 Sb6 på 20 - Df5 (som var den feilaktige plan med 18 - Dc8) følger 21 Lg4! Dxf4 22 Le6+ Kh8 23 Dxf4 Lxf4 24 Lxd5 Sd6 25 Te7! og hvit står best. 20 - Dc7 var nok en gang mulig, men hvit kan med fordel spille 21 Lf3 Sb6 22 La5. 21 Ld3 f5 22 Te2 Dd7 23 Dh6 Sa4? Hvit kan nå flytte løperen til b5 og svart må gi dama: 24 Lb5 Sxc3 25 Lxd7 Sxe2+ 26 Kf1 Sxf4. Denne stillingen regnet jeg som noe uklart selv om hvit ligger materielt over. 24 Ld4! Nå hadde sort sett trusselen Lb5 og spilte hurtig 24 - Tf7 for å dekke sjuenderaden, men "alligavel":

25 Lb5!! Hvilken fryd å kunne få gjøre et slikt trekk! 25 - Dxb5 26 Te6! Poenget. Truer slag på g6 og matt. 26 - Tc7 For å gi plass på f7 til kongen. 27 Ta6! Sånn. Nå trues det overalt, i alle fall Te7 og/eller Txc6. 27 - Le5 28 Lxe5 1 - 0

Endelig skulle det lykkes for Postverket, som i nage år har hatt det beste laget på papiret, å vinne bedriftsturneringen "Oslo-Alliansen". Fjoråsmestrene Aftenposten og outsiderne fra Sjøtrygd holdt lenge følge, men Postverket vant til slutt en klar seier med 49½ mot Aftenposten 45, Sjøtrygd 43, Veritas 39½, Tiedemann 39, Sporveiene 38½, Oslo Telefonanlegg 35½, IBM/EB 25½, Lysverkene 24½ og Norgas 20.

Per-Arne Rindalsholt

Bærum Schakselskap

Henrik Walther (stående på bildet til venstre) og Dag Belsnes er ikke lenger medlemmer i Stabekk Sjakklubb, men derimot i det tilsynelatende mer prominente "Bærum Schakselskap". Forklaringen er enkel nok, klubben skiftet navn (men altså ikke ham) under generalforsamlingen nylig. Øystein Johnsen - som senere på aftenen naturligvis ble klubbens nye formann - fremla dette forslag som ble enstemmig vedtatt:

"Som ledd i markeringen av klubbens 60-årsjubileum, endres navnet til det opprinnelige "Bærum Schakselskap", hvilket også er forenlig med den status en idag har som kommunens eneste aktive sjakklubb med medlemmer fra hele Bærum".

Med seg i styret fikk Johnsen følgende personer: Viseformann Per B Lundblad, Sekretær Petter Lund, Kasserer Kjell Wilson og Materialforvalter Kjell Roseth.

Vi ønsker den ny-gamle klubb lykke til!

Østfold

5. og siste runde i kretsserien ble spilt i Askim 9/12 og Moss vant prestisjeoppgjøret mot Fredrikstad $3\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$. Dermed ble resultatet: Kl. A: 1 Moss $18\frac{1}{2}$ 2 Fredrikstad 13 3 Indre Østfold $11\frac{1}{2}$ 4 Halden 5. Moss vant også kl. B foran Sarpsborg, mens sarpingene tok seg av juniorklassen med Halden på behørig avstand som nr. 2.

Fra lagmesterskapet henter vi dette oppgjøret:

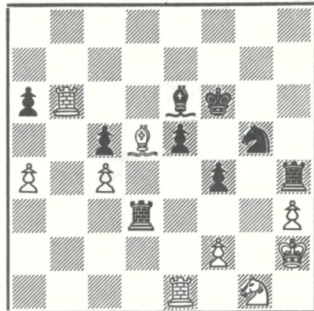
Hvit: Ivar M. Dahl, Indre Østfold

Sort: Petter Haugli, Moss

RETI

1 Sf3 Sf6 2 g3 g6 3 b4 Lg7 4 Lb2 d6 5 Lg2 0-0 6 0-0 c6 7 c4 Sbd7 8 Sc3 e5 9 d3 De7 10 Db3 Sg4 Med idéen f7-f5-f4. 11 h3 En vanskelig vurdering. Hvit fordriver springeren, men svekker kongestillingen. 11 - Sh6 12 a4 Kh8 13 e4?! Da dette trekket sperrer for Lg2, henger det dårlig sammen med hvits planer på dronningfløyen. Dessuten svekkes Bd3. Bedre var 13 a5. 13 - a5 14 La3 f5 15 bxa5?! Bedre var 15 b5 for å angripe Bc6. 15 - Sc5 15 - f4!? 16 Lxc5 dxc5 17 exf5 Åpner for løperen og for Tel. Ellers følger 17 - f4. 17 - gxf5 18 Tael?! Tempotap. 18 - Td8 19 Dc2 Dd6 20 Td1 Sf7 21 Tfel h5 Sorts fordel består nå i friere offisersspill, sterkere sentrum og muligheter for kongeangrep. Hvit derimot har to-

tre svake bønder og har vanskelig for å finne en brukbar plan. 22 Sh4 Et lokketrekk! 22 - Lf6? Sort går i fella - bedre var 22 - Dh6! 23 De2 Lxh4 24 Dxh5+ Kg7 25 gxh4 Ikke 25 Dxh4?? Th8. 25 - Th8 26 Df3 Le6 27 Se2 Tag8 28 a6!? Jeg regnet bare med 28 Sg3 f4 29 Se4 De7. 28 - bxa6 29 Dxc6 Dxc6 30 Lxc6 Txh4 31 Kh2 Tgh8 32 Lg2 f4 33 Sg1 Kf6 34 Tb1 Td8 35 Tb6 Txd3 36 Ld5 Sg5

37 Lxe6?? Hvit overser sorts 38. trekk. Avslaget på e6 er nesten uforståelig. I slike og lignende situasjoner kan man nesten sette opp en generell regel som: Hvis man KAN vente med å bytte så SKAL man. I dette tilfellet letter avbyttet sorts spill betraktelig. Mye bedre var straks 37 Kg2, f.eks. 37 - Kf5?? 38 Txe6 eller 37 - e4? 38 Txe4 f3+ (38 - Txd5 39 T4xe6) 39 Sxf3 Txe4

40 Sxg5 eller 37 - Th6 38 Sf3 Sxf3 39 Lxf3 Kf7 40 Tb7+ Kf6. 37 - Sxe6 38 Kg2 Th7 Nå går ikke 39 Sf3 pga. Tg7+ - en meget vesentlig forskjell! 39 f3? Hvit vil hindre e4 (etter Kf5), men sperrer for godt for Sf3 og åpner 2.raden for sorts tårn. Dessuten blir Bf3 svak (Sd4!). Men det er vanskelig for hvit

å organisere et forsvar. Han har neppe tid til å ta med seg a6-bonden. 39 - Kf5 40 Teb1 Tg7+ 41 Kf2 Sd4 42 Tb8 Td2+ 43 Ke1 Tgg2 44 Tf8+ Ke6 45 Tb6+ Ke7 46 Th8 Sc2+ 0 - 1

Kommentarer ved Petter Haugli.

Sør-Trøndelag

Ungdomskonsulent i arbeid

Ungdomskonsulent i Sør-Trøndelag, Sigmund Olafsen, Volvev. 3, 7000 Trondheim.

Sigmund Olafsen ble utnevnt til ungdomskonsulent for Sør-Trøndelag i september ifjor. Han er 20 år gammel, tidligere skolesjakkspiller i Oslo, nå NTH-student i Trondheim.

Det er ingen hemmelighet at Sør-Trøndelag Sjakkrets Ungdom lenge har vært et smertensbarn i norsk sjakk. Så godt som intet har skjedd. Desto gledeligere er det derfor at Olafsen nå virkelig har fått fart i sakene. I løpet av en hektisk januar måned sendte han ut brev til ca. 180 skoler i fylket, besøkte skolelag og interesserte lærere, rapporterte til og søkte assistanse hos NSFU og øket medlemstallet med ca. 1000 (!) prosent. Vi ønsker Olafsen fortsatt fremgang i en jobb som er viktig for ungdommen generelt og norsk sjakk spesielt.

Sigmund Olafsen

ALMUEN SPØR - ELO-PER SVARER
fortsatt fra side 22

grunnlag enn innsendte resultater. Send inn!

Dersom en spiller ikke har fått regnet ett eneste parti på de siste 5 år, vil han etter våre regler måtte begynne på nytt. Men det betyr ikke at spilleren starter på null! Elo-tallet skal jo være et slags mål for spillestyrken, og null passer derfor de færreste.

En spiller som starter på ny frisk etter en "død" 5-års periode, blir å betrakte som enhver annen uregistrert spiller. D.v.s. at han kommer inn med det tall han gjør seg fortjent til (prestasjonen) i den nye turneringen. Prestasjonen beregnes på grunnlag av motstandernes gjennomsnittlige ratingtall, korrigert med scoren mot de samme motstandere.

Eks.: En spiller uten "tallende" ratingtall deltar i en Bergerturnering der hans motstandere gjennomsnittlig er verdt 1350 ratingpoeng. Han høster

5½ poeng på 9 runder. Ved oppslag i ratingtabellen og litt prosentregning finner vi at hans score kvalifiserer til 81 plusspoeng i forhold til 50% score. Hans prestasjon, og dermed også hans flunkende nye ratingtall blir da:

$$1350 + 81 = 1431$$

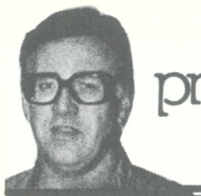
Men Fischer vil nok vende tilbake med 2785!

Takk til Andreassen for "vettuge" spørsmål, og velkommen igjen både til ham og andre! La meg slutte med å reklamere for våre nye rapporterings-skjemaer, - disse skal brukes også for lagturneringer. Tvilrådige kan henvende seg til meg og få "idealeksemplar".

Per Arne Bergersen
formann
Norges Sjakkforbunds Elo-komite

PS I den senere tid har NSb fått flere oppfordringer om å repeter reglene for utregning av Elo-rating. Dette vil vi bringe ganske snart.

Red.

presidentens hjørne

Opplæring

Det er en glede å kunne melde at forbundets mest prekære økonomiske problemer er over. Vi må fortsatt være forsiktige, det er ikke snakk om noen overflod av midler - men kreditorene banker ikke lenger på vår dør.

I det kommende år vil vi ha anledning til å bruke litt penger på slike alminnelige ting som vil gjøre forbundets drift enklere og mer effektiv. Vi skal få oss et ekstra telefonnummer, en ny kopieringsmaskin står også på ønskelisten. Der er langt fram til at økonomien kan sies å være direkte bra, men det grøvste skulle være under kontroll. Lettelsen over denne utvikling har vært så stor at de fleste i ledelsen har tillatt seg å slappe ganske godt av de siste par måneder, man har sogar tillatt seg å spille litt sjakk! Ja, selv vår utrettelige altmuligmann - herr visepresidenten - er på vei tilbake til ELO-listen!

I mellomtiden har andre frø begynt å spire, her skal bli nok å henge fingrene i. Garanti for landslotteri ser ut til å være i havn. Søknad om bevilging kan sendes ganske snart, så gjelder det bare at hver enkelt forbereder seg på en skikkelig innsats i den forbindelse! Etter lengre tids arbeid skal vi snart ta vårt første virkelig betydningsfulle skritt på det området som vi kaller "Opplæring", vi skal gjøre avtale med Folkeuniversitetet/Friundervisningen om et tett samarbeide over hele landet. Vår innsats vil bestå i å lage kursopplegg og skaffe instruktører. Vår partner kan skaffe våre instruktører skikkelig betaling og delvis finansiære vår produksjon av kurspakker.

Først og fremst må vi lære oss, i samarbeid med vår partner, til å bruke det instrument som nå blir gjort tilgjengelig for oss. Opplæring kan bety så mangt, eksempelvis kan det være best å bruke formen "studiesirkel uten lærer" for å heve nivået blant våre gjennomsnittlige klubbspillere. I voksenopplæ-

ringen har vi planer om et rent hjerne-trimkurs der sjakk går inn som et øvelsesmiddel, men der halve programmet vil bestå av f.eks. hoderegning, hukommelsestrening etc.

Noe av det viktigste er et kurs som fører fram til et instruktørsertifikat for skolesjakkinstruktører. Dette kurset har vi også tenkt å bruke som grunnlag for valgfagsundervisning i ungdomsskolen. Dette er det viktigste fordi det er på skolesjakkfronten at vi egentlig har sviktet mest, så utrolig som mange vil synes dette lyder. Tallenes tale er likevel helt klar, mer enn 9 av 10 skoler ønsker skolesjakk - og vi makter ikke å dekke såpass som 1 av 7 skoler! Her er jamen oppgaver nok - det mangler bare at et større antall tillitsmenn tar sin oppgave alvorlig. Sjakk er en nærmest altomfattende utfordring.

Saksespalten

Uten reserverasjoner vil vi erklære oss enige i at sjakk i fjernsyn har vist seg å være både visuelt og interessant. Det viser det antall av reaksjoner som disse korte programmene avstedkommer. (Norsk Rikskringkasting v/Rolf Børke i brev til Norges Sjakkforbund 1/2 80)

OM Å TAPE ET PARTI

Å tape et sjakkparti er ofte en psykologisk vanskelig sak. I de verste tilfellene går den tapende part amok når nederlaget er klart.

(Thor Støre i Dagbladet)

Arrangementene bringer minst to hovedgleder. For det første gleden ved at Skien ytterligere befester sitt ry som Norges sjakkby nr. 1. For det annet markerer turneringene at norske sjakkspillere for alvor har fått muligheter til å delta i internasjonale turneringer i eget land. Til nylig var dette ikke mulig, man måtte reise utenlands. (Bladet Varden, Skien i forhåndsomtale av Skien Sjakkfestival 21/12 1979)

PORTRETT FAMILIE BARN BRUDEPAR Eget rammeverksted

FOTOGRAF

ARNE HILDE

Ski Shoppingsenter - Tlf. 87 24 00

ÅS FOTO

Sentrumsgården - Ås - Tlf. 94 12 41

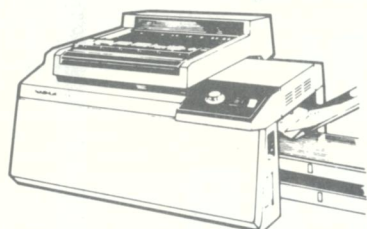
Ås Foto

A. Hilde

En kopieringsmaskin skal
du ha i mange år.

Det er derfor Ore selger Nashua.

Nashua kopieringsmaskiner for ethvert behov

ore

MAGNE ORE A-S
Parkveien 25, Oslo 3, Tlf. (02) 60 79 00

NASHUA 1220 DF m/dokumentmater

AB Bates 2

Borgerhallen
CATERING

SAMFUNNSHUSET — · 1410 KOLBOTN · TLF. 80 16 95

I hjemmet, kontoret, bedriften
eller her i samfunnssalen kan vi
levere alt De trenger til Deres

«SELSKAP»

Vennligst kontakt Borgerhallmesteren for nærmere opplysning

SNITTER · KOLDTBORD · MIDDAGER
LUNSJRETTER · GRYTERETTER og SMØRBRØD

REGISTER NSb

REGISTER NSb

REGISTER

Åpningsoversikt 1979

Av Thore Selmer, Kongsberg
Revidert av PeSt

I

1. (1 e4 e5)

A Kongegambit 2-3/33 B Wienerparti 2-3/34 c Skotsk 8/15 D Italiensk 4/15 E Spansk 6-7/14 (Åpen) 5/40 (Jähnisch) 1/26 (Steinitz) 1/21 (Norske) 8/52 (Cordel)

2. (1 e4 c5)

A Najdorf 2-3/47, 2-3/53, 6-7/17, 6-7/31, 6-7/58 B Dragen 1/10, 4/3, 4/26, 6-7/22, 6-7/43 C Aksellerert drage 1/25, 1/27, 2-3/38 D Scheveningen 5/45, 5/45, 6-7/34, 8/52 E Paulsen 1/41, 8/22 F Svesjnikov 5/6 G Boleslavskij 4/30 H Andre 1/45, 4/29, 5/28, 5/45, 1/40

3. (1 e4 andre)

A Aljechin 1/40 B Caro-Kann 2-3/4, 6-7/16 C Fransk 1/5, 4/26, 6-7/33 (Winaver) 1/42 (Avbytte) 1/10, 2-3/15, 6-7/40, 8/42 (Tarrasch) D Moderne 5/51, 8/14 E Pirc 1/22, 8/16 F Owen 8/50

II

1. (1 d4 d5)

A Colle 6-7/10 B Dronninggambit 1/3, 1/51, 6-7/36 C Slavisk 8/36 D Katalansk 5/8, 6-7/24 E Richter-Veresov 2-3/29, 4/37

2. (1 d4 Sf6)

A Benkø-gambit 4/25 B Benoni 2-3/33 C Moderne Benoni 6-7/78 D Kongeindisk 1/12, 1/22 (Ortodox) 1/11, 1/20, 5/39 (g3-varianten) 2-3/17 (Sämisch) E Grünfeld 1/37, 4/22, 5/4 F Dronningindisk 2-3/6, 4/39, 5/39, 6-7/36 G Nimzoindisk 4/25, 4/29, 6-7/6, 6-7/57, 8/35 H Vaganjan (1 d4 Sf6 2 Lg5) 8/35

3. (1 d4 andre)

A Englundgambit 6-7/23 B Hollandsk

5-38, 6-7/29 C Engelsk forsvar (1 d4 e6 2 c4 b6) 6-7/7

III

1. (1 c4)

A 1 - e5 2-3/31, 6-7/9, 6-7/26, 6-7/39 B 1 - c5 1/48, 2-3/5, 4/30, 5/41, 6-7/36 C 1 - Sf6 6-7/8, 8/30

2. (1 Sf3)

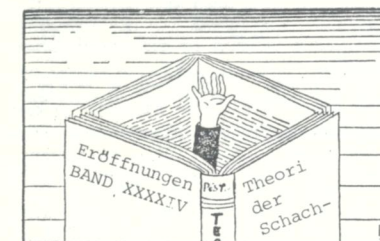
A Reti og uvanlige systemer 4/39, 5/7

IV

1. (1 andre)

A Bird 1/37

Åpninger man ikke finner i boken
6-7/25, 8/15

Av alle partier er 1/4 Siciliansk mens f.eks. Spansk er ytterst beskjedent representert. Av d4-åpninger er Kongeindisk det mest populære forsvaret, og de indiske forsvar utgjør ca. 15% av samtlige åpninger, dronninggambit knapt 5%.

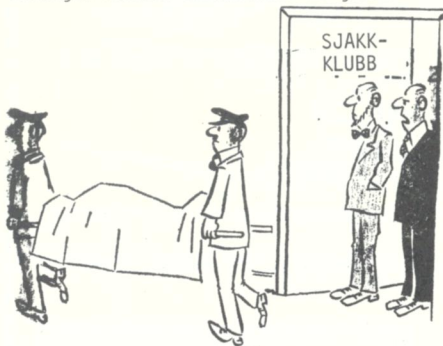
Grovdelingen viser at: 1/3 utgjøres av Siciliansk og Fransk, 1/3 av Indisk og Dronninggambit og 1/3 Andre.

Forklaring:
NSb nr. → 4/30 ← side

SLAKTING

Med 1592 Elo-poeng og som Kl.II-spiller har jeg noe på hjertet: Hvorfor alle disse Grand Prix-turneringer á kr 100,- og rett på slaktebenken? Middelmådige spillere levnes ikke en tjangs. Alle rangeres i en stor klasse, oppsatt etter loddtrekning, hvorav 1/3 premieres. Er dette riktig?

Ingen får så gode tilbud som mester-spillerne. De møter knapt sin likemann og følgelig "får" de partiet, behøver egentlig ikke å spille det heller, - værsgod neste! Resultatet er gitt.

- Han møtte en som lå 600 ratingpoeng høyere....

Hvorfor degge for disse karene? La dem få konkurrere med oss på et annet grunnlag. Handicap foretas. Uten springere, springer og løper, tårnfor gave, - eller man lar dem få halv spilletid. Vi betaler alltid gildet. Disse karene håver inn potten. Synes dere dette er rett? Slakting kaller jeg det.

Egil Mickelson
Stange Sjakklubb

Nei og atter nei!

Det er prisverdig at Knut Espelund har tatt seg tid til å lage statistikk over oppslutningen om sjakk-turneringer fra de forskjellige klassene av spillere. Resultatene fra undersøkelsen - "at tettere klasseinndeling og kortere betenkningstid øker tilslutningen av lavere ratede

spillere" - og hans sluttbemerkning om at forbundets aktivitet til nå har vært for mye rettet mot toppsjakk, er jeg enig i.

Men ett utsagn i artikkelen vil jeg protestere mot (så slipper PAB). Han skriver:

"Men at man har hevet Elo-grensen for mesterklassen til 2000, og dermed reduserte tilslutningen fra 13,8 til 8,9% og lot klasse I, 2 og 3 dele de resterende 91,1%, viser at man er i utakt med medlemsmassens interesser. Etter normalfordelingskurven finnes det riktigere og bedre klasseinndeling enn den nylig vedtatte".

Espelund sier ikke rett ut hvordan en bedre klasseinndeling vil være, men formodentlig mener han at antall spillere i hver klasse bør være noenlunde likt.

Nei og atter nei!

Bedre egnet som utgangspunkt for klasseinndelingen er etter min mening at: forskjellen i spillestyrke mellom bunn og topp i de enkelte klassene er like stor. Dette blir automatisk ivaretatt ved å bruke Elo-systemet med lik avstand mellom klassegrensene.

(En spiller med 1300 i rating har like stor sjanse til å slå en med 1400, som en med 2300 har til å slå en med 2400) En følge av mitt utgangspunkt er at de svakeste spillerne i de enkelte klassene vil få noenlunde samme sjanse til å kjempe om topplasseringer.

Denne sjansen til topplassering bør ikke være så liten at spillerne føler at kampen er forgjeves. Hvor stor den bør være, skal jeg ikke gi meg ut på å gi noe råd om, men skal komme med et par regneeksempler for å konkretisere.

I en 7 runders turnering burde 5 poeng gi en meget god plassering (naturligvis avhengig av antall deltagere). Hvis klassevidden er 200 Elo-poeng vil vår svake spiller møte spillere som i gjennomsnitt ligger 100 poeng over ham. Hans forventede score mot disse er 36%. For forenklingens skyld ser vi bort fra remis-er, og lar utfallet av de enkelte partiene ha sannsynlighetene

$$p(\text{Vinst}) = 0,36 \text{ og} \\ p(\text{Tap}) = 0,64$$

Sannsynligheten for å få 5 eller flere poeng:

$$p(5 \text{ eller mer}) = p(5) + p(6) + p(7)$$

Sannsynligheten for å få n vinster vil etter binomialfordelingen være

$$p(n) = \binom{7}{n} \cdot p(\text{Vinst})^n \cdot p(\text{Tap})^{7-n}$$

Eksempelvis

$$p(5) = \binom{7}{5} \cdot 0,36^5 \cdot 0,64^2 \\ = \frac{7 \cdot 6}{1 \cdot 2} \cdot 0,36^5 \cdot 0,64^2 \approx 0,04$$

p(5 eller mer) blir tilnærmet 0,05. Vår mann vil altså få 5 eller flere poeng i 1/20-del av de turneringene han stiller opp i. Hvis dette synes å gi dårlige odds, kan vi se hva som vil skje hvis klassevidden er 400 poeng: Motstanderne vil i gjennomsnitt være 200 poeng bedre. Forventet score er nå 25%. Samme utregningsmåte gir

$$p(5 \text{ eller mer}) = 0,01$$

Nå får han 5 poeng bare i 1/100 del av turneringene!

Min konklusjon er at de nåværende klassevidder (250) er mer enn store nok. Å utvide mesterklassen er i alle fall ikke veien å gå.

Forbundet og andre gjør jo dette av og til, f.eks. i Grand-Prix-turneringer, ved å la Mester og Elite spille sammen. Forskjellen mellom topp og bunn er da ca. 400 poeng, tilsvarende det andre regneeksempel. Som eksemplet viser, og vel også turneringserfaringen, er sjansene til mesterspillerne (i alle fall de svakeste) så små at dette må karakteriseres som en lite sympatisk måte å la mesterspillerne subsidiere elitespillerne på.

Alf Øverås

SJAKKUTSALGET

I Norsk Sjakkblad nr. 1/1980 står å lese en annonse fra "Sjakkutsalget" med hilsen fra Arnold J. og Kaj Snorre Eikrem. I annonsen kan man lese: "Sjakkutsalget yder hvert år Norges Sjakkforbund et kontantbeløp av kroner 10.000. Dessuten står "Sjakkutsalget" som økonomisk garantist av sjakkfestivalene i Skien januar, Oslo mars/april, Hamar mai og Gausdal august". Det er det med ydelse på 10.000 kr som jeg har heftet meg ved. En avtale ble inngått mellom Arnold J. Eikrem og NSF ved Tom Johanssen og undertegnet 13. desember 1978. Her står det at NSF som motydelse skal stille til disposisjon ½ side i hver av Forbundets pub-

likasjoner. Alle annonser som publiseres i norsk sjakks regi, deriblant NSF, er avgiftspliktige. Dette er i denne avtalen helt og holdent falt ut. En annonseside i NSB koster kr 800 pluss 20% moms (kr 160). Jeg forstår ingenting av at ikke Eikrem skal betale moms for sine annonser.

Jeg har forelagt avtalen for en av Norges største annonseeksperters. Hans kommentar var kort og godt: "Det finnes ingen kemner i hele Norges land som vil godkjenne en slik avtale". Man kan gjerne også forelegge spørsmålet for professor Andenas. Han vil sikkert fortelle at unnlattelse av moms er straffbart.

Gjentagne ganger har jeg forelagt saken for sentrale folk i NSF. Det burde ikke være nødvendig å gjenta oftere at denne avtalen bør sendes i papirkurven. Om ikke før, så vil kritiske revisorer sikkert ordne opp. For utenforstående må det sikkert være et eklatant bevis på at her er noe galt, forstå det den som vil: Avtalen er lavet av daværende president i forbundet.

Når denne sak er klarlagt og alt skitentøy er vasket ut, håper jeg at Norges Sjakkforbund går store og lykkeligere tider i møte. Sigurd Heiestad

nytt i
grannelanda

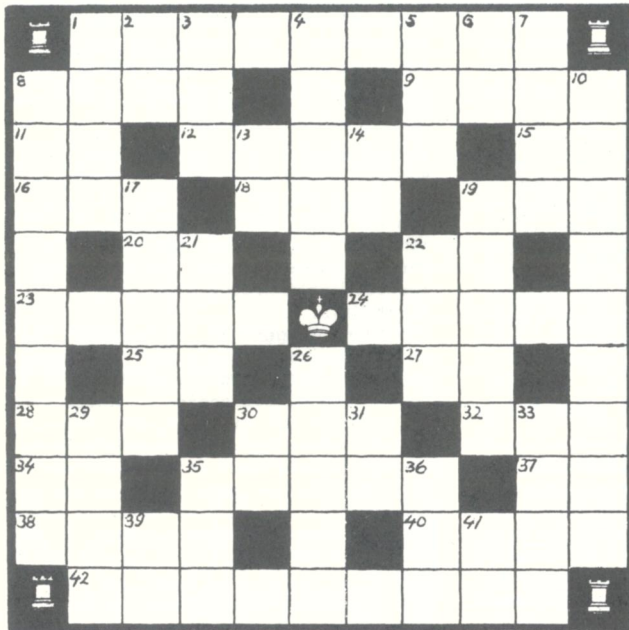

Etter en lengre formsvikt lyktes det gledelig nok IM Konstanty Kaiszauri å distansere sine 125 konkurrenter i den 9. Rilton Cup i Stockholm ved nyttår. Islendingen Haukur Angantýsson kom nærmest, og fullbrakte samtidig sin IM-tittel.

Karlstad Open ble også spilt i romjula, og med bra pengepremier. Lennart Asplund, Lars-Erik Pettersson og Knut J. Helmers delte 1.premien med 6 poeng av 7 og fikk 1835 s.kr. hver. På 5½ poeng fulgte forøvrig Jan Olov Lind og Björn Särén. Med 95 deltakere må turneringen karakteriseres som vellykket, og den blir trolig en fast tradisjon.

Sverige har hatt en dramatisk, ekstraordinær kongress hvor tillitsmenns holder har falt. Mer i neste nummer.....

EN NY VARIANT

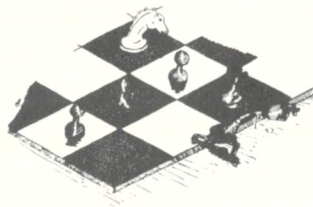
Så har underet skjedd! En aldeles ekstraordinær variant har sett dagens lys - en SJAKK-KRYSS (eller skal vi si KRYSS-SJAKK) - som vil stille brikkefolket overfor nye hodepiner. Dersom farsotten brer om seg, vil elendighetens opphav, den eviggrønne trønder og hoffpoet, Roar Hollås (nå med etablert rating), gjøre sitt ytterste for å forarge oss resten av 1980.

Han mottar gjerne truselbrev fra publikken. Til den heldige uttrukne vil Hollås forære sitt vinstparti/alternativt: SJAKKLITTERATUR FOR CA. KR 50,00 (husk bokønske).

Løsning på SJAKK-KRYSS nr. 1 må være postlagt seinest 20/4 1980. Merk konvolutten med et kryss. Lykke til - og remember: BLYANT OG VISKELÆR!

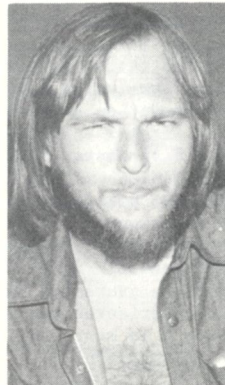
Navn:
 Adresse:
 Postnr./-sted:

Bildet til høyre på siden forestiller herr Hollås knipset under et tankekors/kryss, etter at han ble NSB-medarbeider med tittelen hr. X.

LODDRETT

- 1 Engelsk bonde
- 2 "Ang"
- 3 Høyeksplosivt
- 4 Bør det være i rekken
- 5 Timman
- 6 Flatemål
- 7 Statsbrev
- 8 Surstoffsvikt på h8
- 10 1 g4 e6 2 f4?? Dh4 matt
- 13 Hast
- 14 Sjakkbokstaver
- 17 Sjakkmetropol
- 19 Sterk svenske
- 21 Suksess i VM-sjakk
- 22 Oppdager
- 26 Liker ingen å bli
- 29 Trollmannen
- 30 Uoppslitelig trønder i NSFU
- 31 Mesterskap uten norsk suksess
- 33 Prøve (seg)
- 35 Ta plass, lukk dørene (omv.)
- 36 Jafse
- 39 Sa kanskje Kortsjoi da VM-tittelen glapp
- 41 Forstavelse

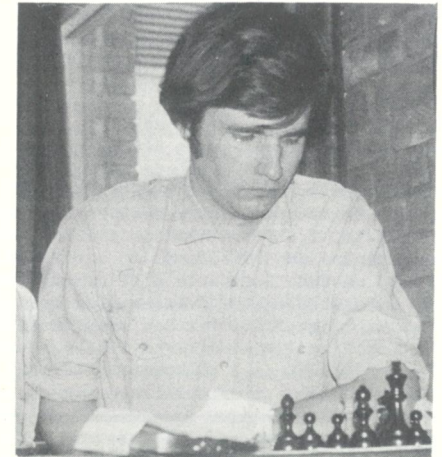
VANNRETT

- 1 En tiger på brettet
- 2 Uløselig knyttet til c6
- 9 Nimzovitsch
- 11 Boble
- 12 Nervefaktor
- 15 Erobre
- 16 Like
- 18 Sjøfartsuttrykk
- 19 Bokstaver
- 20 Mjølkeprodusent
- 22 Steinkjer Sjakklag
- 23 Sjelden å se i sjakkklubben
- 24 Gambit
- 25 Andemora
- 27 Trengs i sjakklokalet
- 28 I vatn
- 30 Ivrig turneringsdeltager fra Tønsberg
- 32 Båthygger
- 34 Stjele
- 35 Feile
- 37 For tida
- 38 På vintervegen (omv.)
- 40 Oppgitt!
- 42 Ikke fylt 20

norges grand prix 1979/80

Høk over høk

NGP-karusellen snurrer videre, med stadig nye navn i alle klasser. I motsetning til tidligere år, går vi denne gang mot en uhyre jevn og spennende innsjutt (Hvem har sikret seg plass på Gausdal??). Arne Schjønby, Akademisk har siden sist vunnet Halden GP og gått forbi hele det eksklusive tet-sjikt. Men Hjertenes ga klart svar i Haugesund: Han akter også å kjempe om den store pengepremie. Taksrud ligger i god posisjon, og Helmers har varslet sin interesse for flere GP-deltagelser. Jahn Hanssen virker bastant og bestemt i klasse I, selv om junioren Roar Elseth - som virkelig er blitt turneringsaktiv igjen - har skumle hensikter. Juniorer forefinnes forøvrig over alt, spesielt i klasse III der Tor Ånstad og Jan Sørgerd bykser fremover med sjumiltsstøvler. Ledelsen i kl. II haves av den nyvalgte formann i Halden SK, men - som sagt - intet er avgjort.

Arne Schjønby har tre første plasser, og leder sammen med Øystein Hjertenes.

Stillingen pr. 10/3 1980:

MESTER: 1 Arne Schjønby ASKO og Øystein Hjertenes, Florø 44 (3) 3 Vidar Taksrud, Tempo 33 (3) 4 Knut J Helmers Stjernen 30 (2) 5 Tor Kristiansen, ASKO 30 (2) 6 Roar Elseth, Hamar 26 (4) 7 Jahn Hanssen, Moss 23 (3) 8 Paul Johansen, Moss 22 (3) 9 Erik Høivold, Horten 21 (2) 10 Helge Theting, Kragerø 19 (2)

KLASSE I: 1 Jahn Hanssen, Moss 52 (4) 2 Roar Elseth, Hamar 42 (3) 3 Paul Johansen, Moss 38 (3) 4 Einar Hamre, Drammen 36 (3) 5 Erik Høivold, Horten

Det åpne NM i hurtigsjakk

1 Arne Schjønby, ASKO	6
2 Daan de Lange, Hamar	5½ 26,0
3 Svein Åge Johansen, Elverum	5½ 25,0
3 Finn Erik Solum, Kongsving.	5½ 25,0
5 Roar Elseth, Hamar	5½ 22,5
6 Ludvig Czilling, Moss	4½ 25,0
7 Per M Svingen, Løten	4½ 23,0
8 Jan Erik Lund, Risør	4½ 23,0
9 Thor Støre, OSS	4½ 23,0
10 Carl H Amundsen, Elverum	4½ 22,0
11 J Hanssen Moss	4½ 12 J Svenske
Strømmen	4½ 13 J Munkejord Strømmen

6-7/1

14 S Olsen Stjernen	4	15 T Olsen Løten			
4	16 P Nygård ASKO	4	17 E Mickelson		
Løten	4	18 T Ånstad OSS	3½	19 H Karl-	
sen Eidsvoll	3½	20 J Gundersen Hamar			
3½	21 E Lie Eidsvoll	3½	22 H Smestad		
3½	23 B Olsson	3½	24 O Nilsen		
3	25 L Kverndal	3	26 E Skyrud		
3	27 C E Amund-				
sen	3	28 I Kosberg	3	29 L Gylterud	
3	30 J Bekkevold	2½	31 A Langmyr	2½	32
G Brobakken	2½	33 J A Bjørgvik	2½	34 H	
Olsen	2½	35 J Dahl	2	36 T Andresen	2
37 R Kristiansen	2	38 S Nordvi	2	39 G	
Bahus	½	40 H Munkejord	½		

Arne Schjønby stakk av med NM-tittelen i årets hurtigsjakk-NM som ble arrangert for 11. gang på hotell Astoria. Det er ikke første gang Schjønby viser sin styrke på Hamar. Han åpnet så og si sin karriere i byen som "vidunderbarn" på 1. bord mot de Lange. I 1969 ble det NM-tittel i juniorklassen og seieren denne gang kom derfor ikke overraskende.

Et skår i gleden var det at deltakelsen denne gang var svært dårlig til å være et NM. Kun 40 spillere deltok, fordelt på 3 i mesterklassen og 37 i kl. I. Deltakerne spilte derfor alle i en klasse. Tidligere har det sjelden vært mindre enn 70-80 med.

De tre mestere forsvarte sitt renommé ved å besette de tre øverste plassene. Daan de Lange tapte for Schjønby i et fint oppgjør i den moralske finale. Svein Åge Johansen, nå bosatt i Trysil, slurvet endel i vinststillinger og

måtte ta til takke med 3. plass og fenalår som premie.

Selv om vi arrangører syntes vi hadde en hyggelig turnering, er det likevel noe som mangler når mesterskapet så totalt mangler interesse fra elitespillerne. Og som Thor Støre skrev i Dagbladet var heller ikke forbundet representert under arrangementet. Jeg tror det er på sin plass med en nærmere analyse av hva som er feil. Hurtigsjakk-NM kan vanskelig fortsette med så låber interesse som det ble vist denne gangen.

Kombinasjonen Astoria Chess International med åpent NM i hurtigsjakk er kanskje redningen, men det ser også ut til at forbundet må bidra mer aktivt med å sikre deltakelse fra elitestallene i arrangementet. Hamar Sjakkselskap vil selvsagt være lykkelig dersom man finner en positiv løsning på problemet. Trond A. Nilsen

SAGA GRAND PRIX

18-20/1

1 Øystein Hjertenes, Florø	2155	+02 +04 =08 +14 +15 =07	5
2 Thor Geir Harestad, Randaberg	2212	-01 +32 +22 +29 +13 +08	5
3 Kåre Storhaug, Hinna	1690	+10 =07 +18 =11 =05 +14	4½
4 Tom Rob, Hinna	1740	+19 -01 +26 =12 +17 +20	4½
5 Ivar Bjørdal, Stord	1907	=09 +29 =12 +35 =03 +11	4½
6 Einar Brekken, Ganddal	1769	=28 -11 +36 +33 +26 +12	4½
7 Kjell A Mork, Askøy		+40 =03 +16 =15 =11 =01	4
8 Omar Østerhus, Ganddal	1636	+13 +30 =01 +27 =14 -02	4
9 Ivan Sevcuk, Stavanger		=05 -12 +43 =30 +22 +23	4
10 Terje Rasmussen, Askøy		-03 -22 +38 +31 +37 +27	4

11 E. Stokkeland Ganddal 3½ 12 I. Nimki Nærbø 3½ 13 S. Sandnes Stord 3½ 14 T.H. Haugaugesund 3½ 15 I. Salamonsen Sevland 3½ 16 H. Andersen Askøy 3½ 17 A. Sandvik Sandnes 3½ 18 O.M. Opsal Askøy 3½ 19 R. Gåsemyr Haugesund 3½ 20 F. Sandnes Stord 3½ 21 D. Hilton Askøy 3½ 22 D. Nøding Stjernen 3 23 K.J. Hjørnevik Haugesund 3 24 S. Vedøy Sevland 3 25 P. Simonsen Sevland 3 26 R. Rasmussen Askøy 2½ 27 T. Veggeberg Hinna 2½ 28 R. Simonsen Sevland 2½ 29 O. Haringstad Sevland 2½ 30 G. Skjold Hinna 2½ 31 J. Paulsen Hinna 2½ 32 N.A. Sinnes Ganddal 2½ 33 H. Sinnes Ganddal 2½ 34 O.R. Tønnessen Sevland 2½ 35 J.V. Vestly Sandnes 2 36 M. Haringstad Sevland 2 37 Voice Challenger 2 38 J. Ø. Skårland Ganddal 2 39 J.R. Sulen Sevland 2 40 K. Flotve Sevland 1½ 41 T. Tønnessen Sevland 1½ 42 J. Sund Sevland 0 43 A. Hallsjø Haugesund 0

Saga GP fikk ikke den helt store susen over seg, da bergenserne ikke fant anledning til å stille opp. Men adskillige morsomme partier ble spilt, hvorav vi plukker det følgende:

Hvit: Tom Rob, Hinna

Svart: Øystein Hjertenes, Florø

BENKØ

1 d4 Sf6 2 c4 c5 3 d5 b5 4 cxb5 a6 5 e3 g6 6 Sc3 Lg7 7 a4 0-0 8 Db3 e6 9 Ta3 Lb7 10 Lc4 axb5 11 axb5 Txa3 12 bxa3 exd5 13 Sxd5 Sxd5 14 Lxd5 Lxd5 15 Dxd5 Da5+ 16 Ld2 Etter bomberegnet i trekkene 10-15 er hvits kongestilt i

forlegenhet: Majestetten får ikke rokert! 16 - Dxb5 17 Se2 Sc6 18 Sc3 Da6 19 Dxc5 Tb8 20 f4 Dd3 21 Tf1 Tb2 0 - 1 Svart truer på d2, samt Lxc3 med derpå følgende, penibel tårnsjakk på bl. Konsekvent spilt av Hjertenes! Finalen fant sted i 1. runde, deretter var det mest plankekjøring for de to elitespillerne. Legg forøvrig merke til den svært ungdommelig dominans, samt datamaskinens lunkne innsats! Turneringsleder Sigmund Salamonsen uttrykker tilfredshet med avviklingen.

HALDEN GRAND PRIX

25-27/1

1 Arne Schjønby, ASKO	2120	+31 +14 +52 +12 =02 +03	5½	21,0
2 Per Omtvedt, Sarpsborg	2070	+53 +15 +10 +11 =01 =04	5	22,0
3 Bernt Nordby, Fredrikstad	2115	+54 +51 +21 +05 +27 -01	5	19,5
4 Erik Høidahl, Sarpsborg	1890	+55 =20 =25 +33 +15 =02	4½	19,0
5 Ragnar Edvardsen, Konnerud	1851	+65 +34 +24 -03 =13 +20	4½	19,0
6 Arild Johansen, Horten	2085	=41 +35 +07 =30 =21 =10	4½	18,0
7 Svein E Kumle Sarpsborg	1849	+67 +13 -06 =22 +44 +24	4½	18,0
8 Paul Johansen, Moss	1960	-33 +26 +23 =20 +19 +22	4½	17,5
9 Svein Åge Johansen, Elverum	2104	=35 -10 +53 +66 +28 +21	4½	16,0
10 Arne Larsen, Tønsberg	1751	+56 +09 -02 +31 +12 -06	4	21,0

11 F. Ellingsen Moss 4 12 J. Hanssen Moss 4 13 F. Melleby Halden 4 14 S. Nordal OSS 4 15 B. Larsen Fredrikstad 4 16 J.A. Bjørgvik Moss 4 17 G. Lindgard Ski 4 18 T. Høyhilder Tønsberg 4 19 G. Gudbrandsen Eiker 3½ 20 T. Ånstad Tromsø 3½ 21 J. Ludvigsen Fredrikstad 3½ 22 O. Nordheim Moss 3½ 23 M. Bjørkheim Halden 3½ 24 P. Blikra Halden 3½ 25 F. Aamodt Sarpsborg 3½ 26 C.E. Amundsen Elverum 3½ 27 J.F. Næser OSS 3½ 28 H. Rangøy Ski 3½ 29 J. Bunes IØSS 3½ 30 M. Lilleøren Stjernen 3 31 R. Agnalt Halden 3 32 H.I. Kongevoll Moss 3 33 Ø. Rognerudengen Fredrikstad 3 34 R.W. Tangen Sarpsborg 3 35 T. Rangøy Sarpsborg 3 36 J.E. Hagen Kongsberg 3 37 S. Lunde Sarpsborg 3 38 B. Minge Sarpsborg 3 39 F. Henriksen Stjernen 3 40 T. Garsegg IØSS 3 41 E.L. Pedersen Moss 3 42 R. Jørgensen Halden 3 43 L.T. Kumle Sarpsborg 3 44 T. Afdal Sarpsborg 2½ 45 L. Onstad Moss 2½ 46 A. Helgeland Sarpsborg 2½ 47 Ø. Rustad Halden 2½ 48 T. Høidahl Sarpsborg 2½ 49 S. Skjønberg IØSS 2½ 50 R. Hvesser IØSS 2½ 51 R. Nordeng Halden 2 52 L. Kverndal Stjernen 2 53 L. Å. Karlgren Strömstad 2 54 F. Johansen Halden 2 55 E. Lie Elverum 2 56 J.R. Nøkleby Sarpsborg 2 57 S. Johansen Stjernen 2 58 S. Nilsen Sarpsborg 2 59 Ø. Johansen Sarpsborg 2 60 J.R. Johansen Sarpsborg 2 61 J. Jensen Sarpsborg 2 62 T. Turesson Strömstad 2 63 T. Hammervoll Halden 1½ 64 S.A. Kumle Sarpsborg 1½ 65 J. Turesson Strömstad 1½ 66 T. Hansen Drammen 1½ 67 T. Lauritzen Halden 1 68 T. Heide Halden 1 69 P. Scjønby Gjøvik ½ 70 H. Måsøy Halden ½

Arne Schjønby liker ikke tittelen "Grand Prix-løve", - han er bare med for moro skyld. Og turneringen i Halden kombinerte han med familiebesøk. Seriøs eller ikke, Schjønby tok sin tredje strake GP-seier, og bør/kan begynne å tenke på sammenlagt poeng for alvor. Turneringsleder Anker Aasum kunne ønske hele 70 deltagere velkommen til brikkeflytting i Folkets Hus. Imponer-

ende var deltagelsen fra Sarpsborg, hele 18 spillere kom herfra. Og 2., 4. og 7. plass ble det på den fremstormende klubb som dessuten jubilerer i år - en begivenhet vi kommer tilbake til. Haldens egne spillere holdt seg litt i bakgrunnen, men formannen Frank Melleby plukker stadig med seg premier i sin klasse, og juniorene Trond Hammervoll og Atle Rustad vil utvilsomt bli gode med mer spilletrening.

KONGSBERG GRAND PRIX

1-3/2

1 Tor Kristiansen, ASKO	2221	+39 +36 +41 +04 =03 =02	5	19,5
2 Lars Kjølberg, Stjernen	2123	+12 +41 +36 =24 +07 =01	5	19,0
3 Gaute Lindgard, Ski	1998	+40 +29 =24 +26 =01 +10	5	18,0
4 Vidar Taksrud, Tempo	2085	+44 +14 +10 -01 +05 =08	4½	22,0
5 Leif Kverndal, Stjernen	1820	+52 +06 +11 =16 -04 +19	4½	20,0
6 Tor Arne Hauge, Brugata	2099	=25 -05 +28 +18 +21 +15	4½	18,5
7 Einar Hamre, Drammen	1922	+43 +34 +26 =09 -02 +16	4½	18,5
8 Karl Andersen, Tempo	1887	=38 +29 +37 =25 +09 =04	4½	17,0
9 Berge Christiansen, Asker	1645	+46 =17 +20 =07 -08 +27	4	19,0
10 Ragnar Edvardsen, Konnerud	1851	+50 +23 -04 +31 +25 -03	4	19,0

11 F. Agdestein Asker 4 12 T. Ulsbøl Tempo 4 13 P. Omtvedt Sarpsborg 4 14 O. Ristesund OSS 4 15 H. Simonsen Tempo 4 16 C.E. Amundsen Elverum 3½ 17 A. Dyrdal Hønefoss 3½ 18 G. Gudbrandsen Eiker 3½ 19 A. Øverås Drammen 3½ 20 S. Sollid OSS 3½ 21 A. Es-

bensen Brugata 3½ 22 F.Ludvigsen Tempo 3½ 23 D.Nøding Stjernen 3½ 24 J.F.Rørvik Tempo 3 25 P.Tollefsen Konnerud 3 26 J.Svenske Strømmen 3 27 L.Breivik Tempo 3 28 J.E.Hagen Kongsberg 3 29 T.Solem Ski 3 30 S.Nordal OSS 3 31 M.Gjestemoen Kongsberg 3 32 R.Jelstad Eiker 3 33 J.R.Kjeken ASKO 3 34 R.M.Rasmussen Kongsberg 3 35 T.Edvardsen Hønefoss 3 36 O.K.Tollersrud ASKO 2½ 37 F.Henriksen Stjernen 2½ 38 K.Sjøbrend Elverum 2½ 39 S.Andersen Horten 2½ 40 G.Lane Stjernen 2½ 41 M.Netland Kongsberg 2 42 R.Granum Hønefoss 2 43 B.Wallace Kongsberg 2 44 L.Edvardsen Drammen 2 45 I.Edvardsen Hønefoss 2 46 S.Nøsterud Konnerud 2 47 L.Gulliksen Stjernen 2 48 P.A.Friedrich Asker 2 49 K.M.Mayni Stjernen 2 50 B.Hamborg Kongsberg 2 51 K.Gravningsmyhr Kongsberg 2 52 J.Amundsen Kongsberg 1 53 F.Andersen Horten 1 54 F.Brastein Skien 1 55 N.A.Fagerli Eiker 1 56 K.Claes Stjernen 0

Tross rundhåndede invitasjoner lyktes det ikke arrangøren å få med elitespillere. Sykdom, sjakkpause og familieliv forhindret de aktuelle kandidater fra å reise til sølvbyen. Dermed ble det en relativt åpen, jevnspilt turnering hvor bl.a. forbundets vise-president (se nr 33) fikk grundig bank av et par av Buskeruds talentfulle juniorer.

Av trekløveret i toppen spilte kanskje Kjøberg sikrest, og vant mye på sin sluttspillteknikk. Tor Kristiansen overså matt i ett(!) mot Lindgard og befant seg i første runde på gyngende grunn mot Frithjof Andersens nevø. Men ellers gikk maskineriet glatt. Lindgard vant kl.I etter hard og lang kamp i siste runde - hvor ikke minst bakspillerne ble satt på en hard tålmodighetsprøve - der Edvardsen ikke var helt på høyden i et remissluttspill. Alt i alt en spennende og hyggelig jubileumsturnering på Kongsberg. Og 50-års jubelanten gratuleres i neste nr.

Tor Kristiansen levde opp til forventningene - i alle fall hva antall poeng angår....

ELVERUM GRAND PRIX

		15 - 17/2								
1	Lars Inge Hedlund, Lys IK	2001	+32	+09	=06	+21	+04	=03	5	20,5
2	Roar Elseth, Hamar	1866	+28	+30	+10	=04	=08	+07	5	19,5
3	Ole Morten Skogheim, Lillehammer	2105	=07	+46	+12	+29	+06	=01	5	19,5
4	Einar Hamre, Drammen	1922	+27	+19	+20	=02	-01	+08	4½	20,0
5	Arild Larsen, Lillehammer	2039	-19	+44	+39	+09	=07	+17	4½	16,5
6	Bjørn Flink, Torsby	2039	+41	+13	=01	=08	-03	+21	4	21,0
7	Finn Erik Solum, Kongsvinger		=03	+16	+42	+20	=05	-02	4	21,0
8	Bo Hedlund, Lys IK	2047	+23	+38	+11	=06	=02	-04	4	20,5
9	Arne Hugo Bøe, Stjernen	1814	+17	-01	+13	-05	+34	+23	4	20,0
10	Per M Svingen, Løten	1771	+44	+26	-02	-11	+16	+22	4	18,5

11 S.-A.Johansen Elverum 4 12 F.Melleby Halden 4 13 F.Henriksen Stjernen 4 14 H. Opsahl 1911 4 15 J.H.Alnes Elverum 4 16 E.Lie Elverum 3½ 17 R.Edvardsen Konnerud 3½ 18 R.Boger 1911 3½ 19 K.Sjøbrend Elverum 3 20 C.E.Amundsen Elverum 3 21 H. Olsen Løten 3 22 G.Gudbrandsen Eiker 3 23 G.Brobakken Hamar 3 24 R.Jørgensen Halden 3 25 J.Sandnes Stjernen 3 26 S.Nordal OSS 3 27 L.E.Skårås Elverum 3 28 S. Aasgaard Eidsvoll 3 29 J.R.Johansen Sarpsborg 2½ 30 S.Skogvang Lillehammer 2½ 31 G.Bahus Løten 2½ 32 R.Svenningsen Rena 2½ 33 O.Mørch Rena 2½ 34 R.Kristiansen Løten 2 35 T.Gulli Eidsvoll 2 36 H.Siljoberg Elverum 2 37 E.Michelson Løten 2 38 A.Ødegaard Elverum 2 39 A.Langmyr Elverum 2 40 T.Hammervoll Halden 2 41 O.Vik-Strandli Eidsvoll 2 42 T.Engseth Elverum 1½ 43 K.A.Risberg Elverum 1 44 J.Dahl Løten 1 45 S.Nøsterud Konnerud 1 46 F.Svensen Elverum ½

ENTREPRENØR

TORBJØRN NYEN

VOLLEN I ASKER
TELEFON 79 10 42

DU BLIR LETT «SJAKK-MATT» NÅR DU SER
VÅRT ENORME UTVALG
I
GAVER - PREMIER - ETC.- ETC.

H.HASLE

GULLSMEDFORRETNING
DnC-gården Ski - Tlf. 87 31 46

Bedre føre var - mot bilrust

Når bilen din er ny
— og du minst tenker bilrust,
da er det du skal tenke på det.
Fordi da kan du forebygge.
Tuff-Kote er ikke bare et produkt, det er en
ny metode.

Nye produkter. Nytt verktøy
— Og spesialutdannede folk til å
gjøre jobben!

Tuff-Kote Dinol er rustbeskyttelse med
langtidseffekt og gir fem års garanti mot
rustskader. — Etter kun en behandling.

Dette gjelder biler inntil 12 mndr. gamle

For deg som bileier
er Tuff-Kote metoden
både bedre og billi-
gere enn tradisjonell
behandling.

TUFF-KOTE DINOL BÆRUM

OLAV INGSTADS VEI 7D
1351 RUD

TLF 1349 60

TUFF-KOTE DINOL LØRENSKOG

STRØMSVN. 54

—

SKÅRER

—

TLF 70 49 10

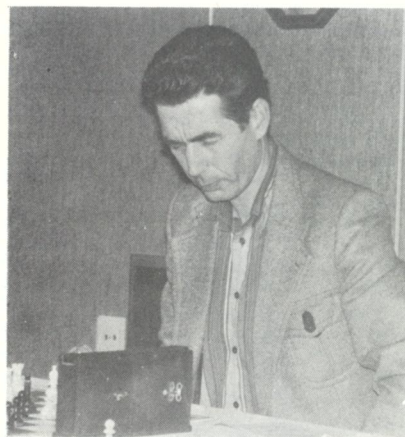
Turneringen kolliderte med OL i Lake Placid, en variant de ellers så driftige arrangører ikke hadde regnet med. Med bare 46 deltagere måtte pengepremiene reduseres, og arrangementet ga ingen fortjeneste. Likevel uttrykker turneringsleder Kjell Vålerhaugen i Østlendingen at verdien både for spillere og arrangører var betydelig. Svenskene var beskjedne i antall - bare tre - men ikke ved brettet. I den rene finalen i siste runde så det lenge lovende ut for Skogheim som hadde to bønder over, men Hedlund kjempet durabelig og fikk det nødvendige halvpoeng.

Hvit: Bjørn Flink, Torsby, Sverige
Svart: Ole Morten Skogheim, Lillehamr.
KONGEGAMBIT

1 e4 e5 2 f4 exf4 3 Sc3 Dh4+ 4 Ke2 d5
5 Sxd5 Ld6 6 Sf3 Lg4 7 De1 Lxf3+ 8 gxf
Dxe1 9 Kxe1 Sc6 10 c3 Sge7 11 Sxe7
Lxe7 12 d4 Lh4+ 13 Kd1 g5 14 Lh3 Td8
15 Kc2 Td6 16 Ld2 h5 17 Le1 Lxe1 18
Taxe1 Tdh6 19 Kd3 Tg8 20 Thg1 Se7 21
Tg2 g4 22 fxe4 f3 23 Tg3 f2 24 Te2
hxg4 25 Lg2 Tf6 26 Lf1 Th8 27 Tg2 g3
28 hxg3 Th1 29 e5 Tf5 30 Texf2 Txf1
0 - 1

Roar Elseth og Ole M. Skogheim er interesserte tilskuere til et av Bo Hedlunds partier.

Fredrik Lorck i ferd med å sikre seg førstepremien på kr 800, idet han i det avgjørende parti slår en av de tilreisende.

En sportslig suksess av de sjeldne kan bokføres for Sørlandets sjakkgarde etter årets Caledonien Grand Prix, hurtigsjakkturneringen som ble avholdt i Kristiansand primo mars. Populær og

CALEDONIEN GRAND PRIX

1	Fredrik Lorck, Kr.sand	6	25,0
2	Einar Lauritzen, Kr.sand	5½	28,0
3	Svein H. Johnsen, Brugata	5	30,0
4	Einar Brekken, Ganddal	5	26,5
5	Jørgen Vik, Kristiansand	5	25,5
6	Frøde Antonsen, Grimstad	5	25,5
7	Gustav Gudbrandsen, Eiker	5	21,5
8	Dag Lauvås, OSS	4½	29,0
9	Henning W Hermansen, ASKO	4½	27,5
10	Wilhelm Øverås, Ganddal	4½	27,0
11	J.Sørgjerd Kragerø	4½	12 J.R.Kjeken ASKO
13	K.Ørtoft Kristiansand	4	14 L.Bråstein Sandnes
15	T.Stordal Kristiansand	4	16 G.Kirkasola Kr.sand
17	Ø.Aadnevik Kr.sand	4	18 R.Mo Kr.sand
19	S.E.Nielsen Kr.sand	4	20 T.Rob Hinna
3½	21 A Haugjord Kr.sand	3½	22 P.O. Andersen Risør
3½	23 L.Bjornes Kr.sand	3½	24 H.Hageland Kr.sand
3½	25 A.Gudbrandsen Eiker	3	26 O.Østerhus Ganddal
3	27 A.Sakariassen Kr.sand	3	28 H.Hanaas Evje
3	29 O.Larsen Risør	3	30 H. Opsahl Hinna
3	31 A.Opdahl	2½	32 J. Thorkeldsen Kr.sand
2½	33 K.Bjerkeng Evje	2	34 A.Haugedal Falconbridge
2	35 B.Taraldsen Kr.sand	2	36 R.Engebretsen Kragerø
2	37 O.Birkeland Kr.sand	2	38 J.Jakobsen Falconbridge
2	39 R.Bjerkeland	1	40 H.S.Hanssen, Kr.sand
0			

overraskende vinner ble Kristiansands egen Fredrik Lorck, som spurtet sterkt etter å ha tapt for Lauvås i første runde. Sponsor for turneringen var Hotell Caledonien, hvor man bodde billig og bra. Hotellets direktør utnyttet imidlertid ikke PR'en fullt ut da han ikke stilte ved premieutdelingen. En Oslo-spiller lagde forresten skandale ved samme anledning, da han "av ideologiske årsaker" nektet å motta et av

Privatbanken skjenket premiefat.

Turneringen ble altså vellykket rent sportslig, det arrangementsmessige kan imidlertid ikke få helt godkjent karakter. Turneringslederens farge-sperreprinsipp var det visst bare han selv som forsto noe av. Pointet syntes å være at samtlige spillere skulle ha fargefordelingen 4-3, uavhengig av alle hittil kjente Monrad-regler.

DET ÅPNE TROMSMESTERSKAPET

22 - 24/2

1 Gunnar Johnsen, Tromsø	2279	+21 =16 +07 +06 +10 +09	5½	19,50
2 Tor Kristian Schølseth, Kirkenes	1958	+14 +32 =22 +23 +08 =03	5	19,00
3 Johannes Høie, Tromsø	2047	+33 +44 +20 =08 +12 =02	5	18,50
4 Roy Evensen, Tromsø	1901	-06 +45 +29 +13 +20 +07	5	18,00
5 Nils Grotnes, Tromsø	1253	-09 =38 +33 +35 +25 +18	4½	15,00
6 Jon Arne Rørosgaard, Hinna	1828	+04 =10 +34 =01 =11 +23	4	21,50
7 Jarl Kvikstad, Tromsø	1820	+39 +11 =01 +34 +14 =04	4	21,00
8 Georg Krohg, Vadsø	1604	+40 +17 +26 =03 =02 =12	4	20,50
9 Terje Widar Larsen, Honningsvåg	1973	+05 =20 +44 +24 +21 =01	4	19,00
10 Arve Kopperdal, Hinna	1962	+45 =06 +31 =11 =01 +20	4	19,00

11 A.Ernstsen Tromsø 4 12 M.Sigerset Tromsø 4 13 S.Michelsen Hinna 4 14 R.Jacobson Tromsø 4 15 M.Barge Tromsø 4 16 D.H.Larsen Stjernen 3½ 17 R.Moberg Sørums 3½ 18 J.B.Rambø Harstad 3½ 19 T.Briskelid Øksfjord 3½ 20 P.Roman Tromsø 3 21 W.H.Eilertsen Tromsø 3 22 E.Kveinen ASKO 3 23 A.O.Berglund Hammerfest 3 24 A.Espe-tveit Ganddal 3 25 P.Risvaag Hammerfest 3 26 B.R.Albrigtsen Hammerfest 3 27 R.Karlsen Tromsø 3 28 R.Storslett Tromsø 3 29 K.M.Karlstad Hammerfest 3 30 T.Nilsen Hammerfest 3 31 P.Dale Harstad 2½ 32 M.Andresen Tromsø 2½ 33 P.Aronsen Harstad 2½ 34 T.Johansen Vadsø 2½ 35 A.Pettersen Øksfjord 2½ 36 H.Hemningsen Tromsø 2½ 37 O.Lyngedal Øksfjord 2½ 38 M.Schølseth Kirkenes 2 39 G.Hansen Gratangen 2 40 A.K.Veien Hammerfest 2 41 O.Havnnes Tromsø 2 42 K.Nessvold Harstad 2 43 K.J.Knutsen Øksfjord 2 44 A.Blix Tromsø 1½ 45 J.Shotland Tromsø 1½ 46 G.Bøgner Harstad 1½ 47 J.Heggelund Hammerfest 1½ 48 K.E.Flåtten Øksfjord 1½ 49 K.P.Jernberg Tromsø 1

Dobbelt glede i Tromsø

fra Tromsø uttrykkes det stor tilfredshet med a) deltagerantallet og b) turneringens kvalitet. Når det så i tillegg ble hjemmeseier (vel ikke helt uventet?) og Tromsø-dominans i toppen, må vi regne årets Tromsmesterskap som god PR i ishavsbyen.

At endel sør-norske spillere var med og hevdet seg, har sin forklaring delvis i vårt militære forsvarssystem, dels i lærermangelen der nord. Dessverre har vi ikke mottatt nærmere opplysninger fra arrangøren, Troms Sjakkrets, men takker turneringsleder Arnold Andreassen for nøyaktig og fin resultatliste.

OBS

Dead-line for 1.mai nummeret av NSB er satt til lørdag 19.april. Vi er som sedvanlig særns åpne for stoff.

NSFU har tatt over all juniorvirksomhet, og visse prosjekter er allerede satt i sving: Landskamp mot Sverige over 10 bord, NM lag, undervisningsopplegg pr. kasset, sommerleir i Moss m.v. Følg med i NSB!

Reglementsutvalget

Formann: Tom Jenkins Johanssen, M.Thranesvei 16, 1470 Lørenskog

RU er en komité satt ned av Norges Sjakkforbund. Komitéen består av Tom Johanssen, Svein G Myreng og Widar J Fossum. Foruten å utarbeide lover og reglementer, er RU den offisielle tvistekomité hvor endelige avgjørelser tas.

I Norsk Sjakkblad inviterer vi leserne til - om mulig - å sette RU til veggs. Har du noen inkvisitoriske spørsmål som trenger en ekspertuttalelse, send dem inn og del svaret med hele sjakk-Norge!

Sak 1/1980: I det hvit gjør sitt 40. trekk velter han brikke. Han setter ikke briken på plass før han trykker på klokken. Dette distraherer sort slik at han taper på tid, idet hans klaff "faller" idet han trykker på klaffen.

RU svarer: FIDES regler §9 pkt. 2 gir svaret. Punktet lyder: "Hvis en eller flere briker er kommet i uorden i løpet av partiet og ikke er blitt riktig stilt opp igjen, skal stillingen rekonstrueres slik den var før hendelsen og partiet skal fortsette". Det er således klart at partiet må fortsette i det stillingen settes opp som den var før hvit gjorde sitt 40. trekk og klokken stilles på den tid som de på det tidspunktet viste. Hvit gjør deretter sitt 40.trekk på en lovlig måte, dvs. uten å velte noen briker. Deretter gjør sort sitt 40.trekk.

Sak 2/1980: I det 35.trekk sjakker hvit sort. Sort overser sjakken og gjør et feiltrekk og trykker på klokken. Begge spillere blir forvirret. 3-

4 sekunder går, Hvits klaff faller. Partiet stoppes. Turneringslederen bedømmer partiet til vinst for sort. RU svarer: FIDES regler §9 pkt. 1 gir svaret. Vi siterer: "Hvis det i løpet av partiet konstateres at det er gjort et ulovlig trekk, skal stillingen rekonstrueres slik den var før det ulovlige trekk ble utført. Partiet fortsetter deretter i samsvar med §8 med et trekk som erstatter det ulovlige trekk". Det er således klart at partiet skal fortsettes, dvs. sort må gjøre et nytt lovlig 35.trekk. Klokkene må, før partiet fortsetter, vise den samme tid som den faktisk var før sort utførte sitt 35.trekk. Turneringslederens avgjørelse var her feilaktig. Ingen spiller skal tjene på å begå en ulovlighet.

JULEKONKURRANSEN

Det strømmet inn med riktige løsninger, og vi har blant disse trukket ut tre vinnere, som vil få tilsendt premier. Ole Lien, Fåberg Haldor Vik Hansen, Sandefjord Petter Haugli, Moss

Oppgave 1 og 4 er tatt fra en problemkunstsamling av Johan Scheel. Den ble utgitt i samarbeid med hans klubb, Christiania Schakselskab, som da i 1924 var 40 år.

Oppgave 1 er fra 1915 og er et samarbeid mellom Johan Scheel og Godfrey Heathcote. Løsning er 1 Tc8. Det elegante i oppgaven er hvordan hvits springerpar dekker opp den svarte dronningens mange sjakker.

Oppgave 4, Johan Scheel, er først trykket i "Under dusken" i 1916. Vår kilde angir bare den modellmatrike løsningen 1 Da4, men flere av våre løsere har påpekt biløsningen 1 Th4+. Dog, ingen har funnet begge løsninger. 1 Da4 truer 2 Dxd7+. 1-Ke4 2 Se5+ (Ke3/Kd5 3 Sg4#/Dc4#) 1-d5 2 Th4+ (Kxc5 3 b4#) 1-d6 2 Se5+ (Ke3/Kd5/Kxc5 3 Sg4#/Dc4#/Sd7#) 1-f2 2 Dxd7 (Kxc4/Kc4/Ld5 3 Da4#/Dg4#/Dxd5#)

Biløsning 1 Th4+ Kxc5 2 Se3 og 3 b4# eller 1-Kd5 2 Dd6# I og for seg ganske pen den også!

Oppgave 2, Keres -Hasenfuss (Kemerli 37) Dronninggaven 1 Dh6! fant nok de fleste lenge før julaften. Videre varianter forsåvidt overflødig. Etter f. eks. 1-Te8 settes matt slik 2 Td8+

fortsettes n. side

Turnerings-informasjon

SS = Spillested
PP = Pengepremier
SA = Startavgift
PI = Påmelding til og informasjon fra.
HP = Helpensjon.

Trondhjems Grand Prix 18-20/4 SS: Hotell Gildevangen. 1½t/40tr, deretter ½t/20tr. 7r. SA:125/60. Opprop 16.30. PI: Yngve Robertsen, Tyholtveien 99, 7000 Trondheim tlf 075/95000 el. 075/94752 begge jobb. NGP. Dessverre ikke kommet med på terminlisten.

Lag-NM/Østlandsserien 18-20/4. Kvalifisering til NM-finalen.

Åpen Internasjonal Dameturnering 26-27/4. Norum Hotell, Oslo. Værelse + frok. 200/døgn. 7r. Ingen SA. 1t/spiller/parti. 2 middager + lunch sanns. bet. av arrangøren SK Stjernen. 4 spillere fra de øvr. nordiske land invitert. PI: Mary Klingens tlf 02/202933 (j,NSF).

Sogndal Grand Prix 25-27/4 NGP.

NM for Lag. 1-4/5. Finale.

Geiranger Grand Prix 2-4/5. SS:Union Hotell, Geiranger. 40tr/1t36min osv. 6r. PP til de 3 beste. HP på SS kr.40.400 (ungdom kr.300!). SA:100/50. Opprop kl.19.00. PI: Harald Isachsen, Møldelivn 26, 6400 Molde tlf. 072/55584(p), 072/53822(j). NGP.

Astoria Chess International 8-15/5. SS: Hotel Astoria, Hamar. Åpen for tittelholdere og spillere m/FIDE-rat. SA:200. 9r. PP:2000/1200 osv. PI: Arnold J Eikrem, Briskebyvn 48, Oslo 2. Tlf. 02/567910.

Astoria Grand Prix 9-11/5 SS:Hotel Astoria, Hamar. 6r. 40tr/1½t osv. PP: 1.pr. kr.1000 ved 50 delt. + ratingpriser. SA:100/50. Opprop kl. 18.00. HP på SS kr.370. PI: Arnold J Eikrem, Briskebyvn 48, Oslo 2 tlf. 02/567910. NGP.

ASKOs Pinseturnering 23-26/5 7r., 40tr/2t osv. SS: Hus 17, Studentbyen Kringsjø. PP:1.pr.kr.1000 ved 50 delt. SA:100/50. PI: Ole Kr. Tollersrud tlf. 02/230586 1.7927 el. ASKO, Boks 104, Blindern, Oslo 3. NGP.

Eidsvoll Grand Prix 30/5-1/6. NGP.

Gjøvik Grand Prix 6-8/6. NGP.

Landsturneringen 1980. Se innbydelse i dette nr.

UTENLANDSKE TURNERINGER:

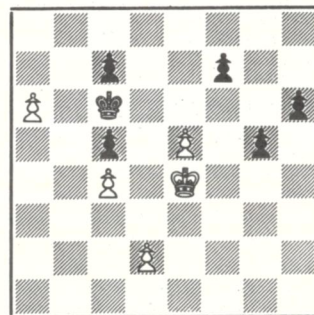
Limhamn Open, Malmø 15-18/5. 7r.,40tr/2t, deretter ½t på resten. SS: Bergaskolan, Hyllie Kyrkoväg 63, Malmø. PP: sv.kr.2700/1700/1200 osv. + rating-premier. SA:sv.kr.100 på postgiro 538493-8 senest 8/5. PI: Sven Klerstam, Castnersgt 2, 21616 Malmø tlf. 040/162861.

Politiken Cup - 2.Copenhagen Open, Danmark 21/6-1/7. IM-klasse (rating over 2200), Mester-klasse (1900-2199), Almenklasse. Info: Københavns Skak Uníon v/ Arne Nørregård, Hillerød-gate 24 st.tv. 2200 København N.

Julekonkurransen forts.

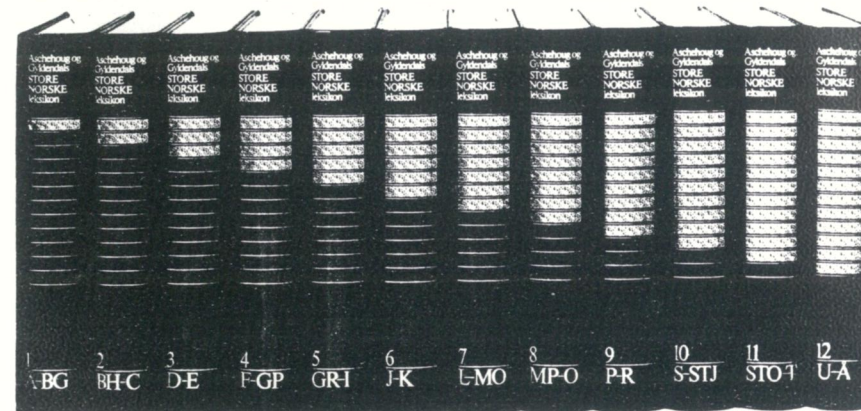
Txd8 3 Txd8+ Kxd8 4 Df8+ Le8 5 Dxe8# og 1-Kb8 2 Dxb8+ er et tårn over minst. Oppgave 5, Nimzowitsch-Alapin (Riga 1913) 1 Lf6 Dxf6 2 Thel+ Le7 3 Lxc6+ Kf8 4 Dd8+ Lxd8 5 Te8# Mange lignende matbilder i bivariantene.
Oppgave 3, Betinjisj. En analyseprøve. Vi ser fort at 1 a6? g3 setter hvit i trekkvang. Riktig er 1 Kgl! Ka7 2 b8D+!! Kxb8 3 a6 f3 4 Kf2 h3 5 Kg3. Spiller hvit 2 a6? følger Kb8 3 Khl f3 og svart vinner. Merk at bondeofferet overleverer trekkvangen.
Oppgave 6 O.Weinberger. Veldig grei etterpå når man har sett poenget. 1 Ke3 Kc1 2 Ke2 c2 3 Tb8 c3 4 Tb3! c4 5 Txc3 Kb2 6 Kd2 og vinner. Hvis 1-Kb2 så 2 Tb8+ Kc1 3 Ke2 Kc2 4 Tb5.

For lette oppgaver? Ta dette bonde-sluttspillet. Løsning utpå sommeren.

Hvit trekker og vinner.

Landets to største forlag presenterer nå: Aschehoug og Gyldendals STORE NORSKE leksikon

**12 praktfulle bind-fylt av det viktigste
av menneskets samlede kunnskap**

SEND INN BESTILLINGEN IDAG TIL:

EIKSMARKA BOK OG PAPIR

EIKSMARKA SENTRUM
1343 Eiksmarka

Aschehoug og Gyldendals STORE NORSKE leksikon

12 bind a kr. 330, —. Samlet pris kr. 3 960, —

Jeg ønsker leksikonet
innbundet i:

sort helbind

burgunder helbind

Jeg ønsker å betale bindvis

Jeg ønsker å betale i rater

NAVN FØDT / 19

ADRESSE

POSTNUMMER POSTSTED

Aschehoug og Gyldendals STORE NORSKE leksikon leveres med full prisgaranti i utgivelsestiden, som er fra høsten 1978 til høsten 1980. Det beregnes ikke tillegg for ratebetaling. Fri bytterett for bøker som eventuelt skades under forsendelsen.